

सर्वात मोठ्या दिवाळी अंक स्पर्धेचा निकाल जाहीर

राज्यस्तरीय स्पर्धेत 'हंस', तर जिल्हास्तरीयमध्ये 'इंद्रधनु' ठरले सर्वोत्कृष्ट

पनवेल: विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणारे श्री. रामशेठ ठाकूर सामाजिक विकास मंडळ आणि मुंबई मराठी पत्रकार संघ यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित करण्यात आलेल्या २४ व्या राज्यस्तरीय व रायगड जिल्हास्तरीय सर्वात मोठ्या दिवाळी अंक स्पर्धेचा निकाल जाहीर झाला आहे. एक लाख रुपये व समानचिन्ह असलेला सर्वोत्कृष्ट राज्यस्तरीय दिवाळी अंकाचा पुरस्कार 'हंस' अंकासाठी देण्यात येणार आहे, तर रायगड जिल्हास्तरीय प्रथम पारितोषिक इंद्रधनु अंकाने पटकविला असून चाळीस हजार रुपये

आणि सन्मानचिन्हाने त्यांना गौरविण्यात येणार आहे. दिवाळी अंक महाराष्ट्राची पूर्वापार चालत आलेली एक सांस्कृतिक परंपरा आहे. ही परंपरा अखंडपणे चालू राहावी व त्यातून दर्जेदार दिवाळी अंकांची निर्मिती व्हावी यासाठी माजी खासदार लोकनेते रामशेठ ठाकूर यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि आमदार प्रशांत ठाकूर यांच्या नेतृत्वाखाली कार्यरत असलेले श्री. रामशेठ ठाकूर सामाजिक विकास मंडळ तसेच मुंबई मराठी पत्रकार संघ यांच्या वतीने गेल्या अनेक वर्षांपासून महाराष्ट्रातील सर्वात मोठ्या दिवाळी अंक स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येते. या वेळची ही २४ वी स्पर्धा आहे. राज्यभरातून उदंड प्रतिसाद लाभलेल्या या स्पर्धेसाठी ज्येष्ठ साहित्यिक प्रा. अविनाश कोल्हे, महाराष्ट्र सेवा संघ मुलुंडचे कार्यवाह अरूण भंडारे आणि सुप्रसिद्ध सुलेखनकार सुनील घोषावरकर यांनी परीक्षक म्हणून जबाबदारी बजावली. स्पर्धेचे मुख्य समन्वयक म्हणून मुंबई मराठी पत्रकार संघाचे उपाध्यक्ष शैलेंद्र शिर्के यांनी, तर रायगड जिल्हातील स्पर्धेचे समन्वयक म्हणून संघाचे ज्येष्ठ सदस्य दीपक म्हात्रे यांनी काम पाहिले. स्पर्धेचा पारितोषिक वितरण सोहळा लवकरच मान्यवरांच्या उपस्थितीत होईल, असे पत्रकार संघाचे अध्यक्ष संदीप चव्हाण यांनी कळविले आहे. राज्यस्तरीय निकालः सर्वोत्कृष्ट दिवाळी अंक-हंस, द्वितीय पारितोषिक-अंतरिचे प्रतिबिंब,

तृतीय पारितोषिक-अक्षर, सर्वोत्कृष्ट विशेषांक-नवभारत, दृश्य कला विशेषांक; मुलांसाठी सर्वोत्कृष्ट दिवाळी अंक-वयम, उत्तेजनार्थ-छावा, उत्कृष्ट दिवाळी अंक-कालनिर्णय, सर्वोत्कृष्ट कथा-सत्याग्रह, मिलिंद बोकील (दीपावली), उत्कृष्ट कविता-आजकाल बायकाही..., लक्ष्मी यादव, पुरुष स्पंदन (७६); लक्षवेधी परिसंवाद-असहमतीचा आवाज, ऋतुरंग; लक्षवेधी मुलाखत-डॉ. सुनील लवटे, शब्दशिंवार, इंद्रमती गोंधळे; सर्वोत्कृष्ट मुखपृष्ठ-उत्तम अनुवाद, सर्वोत्कृष्ट व्यंगचित्रकार-प्रभाकर वाईरकर, शब्द रूची; सर्वोत्कृष्ट डिजिटल अंक-विवेक मेहेत्रे, 'उदेली-ऑल दि बेस्ट 2024'; विशेष लेख-राजकारण की टोळीयुद्ध, आर्याबाग, विनय हड्डीकर. रायगड जिल्हास्तरीय निकालः सर्वोत्कृष्ट दिवाळी अंक-इंद्रधनु, द्वितीय पारितोषिक-आगरी दर्पण, तृतीय पारितोषिक-शब्दसंवाद, उत्तेजनार्थ-लोकसेवक, साहित्य आभा, लक्ष्मी कथा-रेखा नाबर, लोकवेवक, जिथे कमी तिथे मी; उत्कृष्ट कविता-हितवर्धक, कवी गणपत म्हात्रे, उत्कृष्ट व्यंगचित्रकार-विवेक मेहेत्रे, साहित्य आभा.

फरार आरोपी चैतन्य शिंदे अखेर जेरबंद

रोहा पोलिसांची शिताफीने कामगिरी; वन्यजीव संवर्धन संस्थेचे सहकार्य

रोहा: कल्याण तालुका पोलिस दाखल गुन्हा रजिस्टर नंबर 636/2024 BNS 137 (2) अन्वये फरार झालेल्या आरोपी चैतन्य राजू शिंदे (वय २३, रा. रोहीदास नगर, रोहा) याला आज रोहा पोलिसांनी शिताफीने पाठलाग करून अष्टमी परिसरातून ताब्यात घेतले. सदर आरोपी याने ४ जून रोजी न्यायालयीन कोटडी मंजूर झाल्यानंतर पोलिसांना झटका देत कल्याण रेल्वे स्थानकातून पळ काढला होता. आज बकरी ईद निमित्त पोलिस गस्तीदरम्यान, गुप्त बातमीदारांमार्फत मिळालेल्या खात्रीशीर माहितीनुसार चैतन्य शिंदे रोहा रेल्वे स्थानक परिसरात असल्याचे कळताच पोलिसांनी तातडीने पथक तयार करून परिसराचा ताबा घेतला. पोलिसांची चाहूल लागताच आरोपीने पळण्याचा प्रयत्न केला. मात्र पोलिस निरीक्षक मारुती पाटील, पोलिस आणि इतर कर्मचारी यांच्या मदतीने पाठलाग करून अष्टमी शहर परिसरातून

त्यास ताब्यात घेण्यात आले. या संपूर्ण कारवाईत रोहा पोलिस ठाण्याचे पेडवी, शीरतार, गुट्टे, पाटील, तडवी, कोटकर, बिजले, भोईर, साळुंखे तसेच मुख्यालयाकडील स्ट्रेकिंग फोर्स, वन्यजीव संवर्धन संस्थेचे टीम व अष्टमी भागातील ग्रामस्थांचा मोलाचा सहभाग होता. विशेष म्हणजे, या कारवाईत विशेष निसर्ग वन्यजीव संवर्धन संस्था यांनीही महत्त्वाची मदत केली. सदर माहिती कल्याण तालुका पोलिस ठाण्याला देण्यात आली असून, तिकडून आलेली टीम आरोपीचा ताबा घेण्यासाठी निघाली आहे.

'द सायकल सभा' पनवेल महानगरपालिकेचा अभिनव उपक्रम संपन्न

पनवेल: पनवेल महानगरपालिकेच्यावतीने गुरुवारी आयुक्त तथा प्रशासक मंगेश चितले यांच्या मार्गदर्शनाखाली माझी वसुंधरा अभियान व पर्यावरणदिनानिमित्त 'द सायकल सभा' हा नाविन्यपूर्ण अभिनव उपक्रम आद्य क्रांतीवीर वासुदेव बळवंत फडके नाट्यगृहात आयोजित करण्यात आला.यावेळी 'पर्यावरणाच्या दृष्टीने सायकलचे महत्त्व' या विषयावर आधारित विशेष चर्चासत्रांचे आयोजन करण्यात आले. तसेच सायकलिंगच्या विविध प्रतिनिधींना सन्मानचिन्ह देऊन गौरविण्यात आले. या कार्यक्रमाला सहाय्यक आयुक्त श्रीराम पवार, पर्यावरण विभाग प्रमुख प्रफुल्ल धरत, महापालिका अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते. सायकलचा वापर हा आरोग्यदायी जीवनशैलीसाठी महत्त्वपूर्ण आहे. याबरोबर पर्यावरणपूरक वाहतुकीचा एक प्रभावी पर्याय आहे. ज्यामुळे प्रदूषणही कमी होते व गर्दी कमी होते. हा संदेश नागरिकांना

देण्यासाठी माझी वसुंधरा उपक्रमांतर्गत उपायुक्त स्वरूप खारगे यांच्या मार्गदर्शनाखाली महापालिकेच्यावतीने सायकल रॅलीचे आयोजन करण्यात येत असते. या कार्यक्रमात महापालिका कार्यक्षेत्रातील सुमारे दहाहून अधिक सायकलिंगच्या विविध गटांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. पर्यावरण संरक्षण, शाश्वत जीवनशैली व हरित वाहतूक यावर माहितीपूर्ण चर्चा यावेळी करण्यात आली. तसेच

तळा-आगरदांडा रस्त्यावरील बुरमी येथील पुलावरून वाहतूक सुरू

तळा: तळा आगरदांडा रस्त्यावरील पिटसई-बुरमी येथील पुल प्रवाशांसाठी खुला झाला असून या जुन्यापुलावरून वहातूक सुरू झाल्याने प्रवाशांमधून समाधान व्यक्त केला जात आहे. या मार्गावर इंदापूर - तळा-आगरदांडा रस्त्याचे काम चालू असताना काही अडचणींमुळे या पुलाचे काम रखडले व नंतर पुन्हा चालू होऊन ते पूर्ण होई झाले. काही अडचणींमुळे त्यावरून वाहने सुरू झाली नव्हती. पुर्वीपासूनचा असणाऱ्या बुरमीच्या या जुन्या पुलाची उंची कमी होती. पावसाळ्यात सुसज्जदार पाऊस पडला की पुलावर पाणी येत असे अशा वेळी वहातूक

कोडीला सामोरे जावे लागत असे या मार्गावरील मांदाड, कुडे,तारस्तरे, रोवळा इत्यादी गावांतील नागरिक विद्यार्थी यांना समस्या निर्माण होत होत्या. आता मात्र नवीन बांधलेल्या पुलावरून वाहतूक सुरू झाल्याने प्रवाशांमधून समाधान व्यक्त केला जात आहे.

ट्रक आणि कारचा भीषण अपघात, चारजण जखमी

माणगाव: मुंबई - गोवा महामार्गावरील टेमपाले येथील उड्डाण पुलावर कारला ठोकर देत, ट्रक कारवर कोसळून झालेल्या भीषण अपघात झाला. सुदैवाने यामध्ये जीवितहानी झाली नसली, तरी चारजण जखमी झाले आहेत. हा अपघात (गुरुवारी) सकाळी ८.३० वाजण्याच्या सुमारास झाला. या घटनेनंतर बराच काळ महामार्गावरील वाहतूक ठप्प झाली होती. गोरगांव पोलिस ठाण्याच्या सूत्रांनी दिलेल्या माहितीनुसार फिर्यादी संजय चंद्रभान चौधरी (वय २२, रा. वडाळा, मुंबई) हे आपल्या ताब्यातील एमएच०८,एएन-६७८५ या क्रमांकाची घार घेऊन, मुंबईकडून गोवाकडे जात असताना, महाडकडून माणगांवकडे येत असलेल्या एमएच१२,एचडी-३८३३ या क्रमांकाच्या ट्रकने, चालकाचे ट्रकवरील नियंत्रण सुटल्याने, कारला समोरून ठोकर दिली आणि त्यानंतर हा ट्रक कारवर कोसळला. हा अपघात इतका भीषण होता की, दोन्ही वाहने उड्डाण पुलावरून खाली कोसळता कोसळता वाचली. त्यामुळे सुदैवाने

यात जीवितहानी झाली नसली, तरी या अपघातात फिर्यादी संजय चौधरी, साहिल धर्मेद्रकुमार गुप्ता (वय १९, रा. वडाळा-मुंबई), धनंजय चंद्रभान चौधरी (वय २०, रा. वडाळा मुंबई) आणि ट्रकचालक चंद्रकांत रामदास लडकत हे चौघे जखमी झाले. सर्व जखमींवर माणगांव उपजिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. या अपघातांनंतर महामार्गावरील वाहतूक काही काळ ठप्प झाली

होती. अपघाताची माहिती समजताच गोरगांव पोलिस घटनास्थळी पोहोचले आणि त्यांनी इतरांच्या साह्याने अपघातग्रस्त वाहने बाजूला करून वाहतूक सुरुतीत करण्यात आली. या प्रकरणी गोरगांव पोलिस ठाण्यात ट्रकचालक रामदास लडकतच्या विरोधात भारतीय न्याय संहिताचे कलम २८१,१२५ अ, १२५ ब यांसह मोटार वाहन कायमदा कलम १८४ अन्वये

गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. या प्रकरणी गोरगांव पोलिस ठाण्याचे सहा. पोलीस निरीक्षक विजय सुर्वे आणि पोलीस उपनिरीक्षक एस. एन. रासकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली पोलीस हवालदार पी. के. घोडके हे अधिक तपास करित आहेत.

वीर वाजेकर महाविद्यालयातर्फे पर्यावरण दिनानिमित्त विविध ठिकाणी वृक्षारोपण संपन्न

उरण: येथील रयत शिक्षण संस्थेच्या वीर वाजेकर कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय, महालाल विभाग, फुंडे यांच्या राष्ट्रीय सेवा योजना (NSS) आणि राष्ट्रीय छात्र सेनेच्या (NCC) वतीने उरण तालुक्यात विविध ठिकाणी जागतिक पर्यावरण दिनाच्या निमित्ताने वृक्षारोपण करण्यात आले. “प्लास्टिक प्रदूषणाचा अंत करा” (Beat Plastic Pollution) या 2025 च्या जागतिक पर्यावरण दिनाच्या घोषवाक्याला अनुसरून, पर्यावरण रक्षण आणि प्लास्टिकविरहित जीवनशैलीसाठी जनजागृती करण्याच्या उद्देशाने हा उपक्रम राबविण्यात आला. या उपक्रमांतर्गत दिघोडे येथील महात्मा गांधी विद्यालय, बापूजी देव मंदिर परिसर, खारपाटील महाविद्यालय चिरनेर आणि रयत शिक्षण संस्थेचे कर्मवीर भाऊराव पाटील हायस्कूल पिरकोन या ठिकाणी वृक्षारोपण करण्यात आले. वृक्षारोपणासोबतच चिरनेर येथील बापूजी देव देवराई परिसरात स्वच्छता मोहिमाही राबविण्यात आली. या कार्यक्रमास वीर वाजेकर

महाविद्यालयाचे प्र. प्राचार्य डॉ. आमोद ठक्कर, उपप्राचार्य गजानन चव्हाण, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे प्रमुख प्रा. राम गोसावी, राष्ट्रीय छात्र सेनेचे विभाग प्रमुख डॉ. राजकुमार कांबळे, यांच्यासह राष्ट्रीय छात्र सेनेचे विद्यार्थी व राष्ट्रीय सेवा योजनेचे स्वयंसेवक आणि स्वयंसेविका उपस्थित होते. महात्मा गांधी विद्यालयाचे मुख्याध्यापक श्री फल्ले सर, चिरनेर येथील खारपाटील हायस्कूलचे प्राचार्य पट्टेबहादूर सर, पिरकोन येथील शाळा व्यवस्थापन समितीचे प्रमुख श्री

जीवन गावंड, महाविद्यालयाचे माजी विद्यार्थी निकेतन रमेश ठाकूर तसेच फ्रेंड्स ऑफ नेचर (FON) चिरनेर संस्थेचे श्री दिनेश चिरनेरकर हेही विविध ठिकाणी संपन्न झालेल्या वृक्षारोपण कार्यक्रमात सहभागी झाले होते. महाविद्यालयाच्या वतीने चिंच, कडुलिंब, आवळा, पिंपळ आणि करंज अशी विविध प्रकारची सुमारे 100 झाडे व काळी मिरी, वेलदोडे, दालचिनी, तेज पत्ता, कळी हळद, अड्डळा इत्यादी औषधी झाडे पण लावण्यात आली.

महात्मा एज्युकेशन अँड पब्लिक स्कूल मध्ये पत्रकार साबीर शेख यांचा जन्मदिन अभिष्टुचिंतन

पनवेल: श्री.के व्ही एस फाउंडेशन महात्मा एज्युकेशन अँड पब्लिक स्कूल तर्फे गरीब, गरजू विद्यार्थ्यांना सुवर्णसंधी उपलब्ध होत असून निःशुल्क शिक्षण मिळावे या उद्देशाने संस्थेच्या अटी, शर्तीचे पालन करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना या सवलतीचा लाभ दिला जातो. संस्थापक अध्यक्ष डॉ. प्राध्यापक किष्णा कुमार यांच्या मोफत शिक्षण अभियानात पत्रकार साबीर शेख यांची साथ त्यांना अनेक विद्यार्थ्यांच्या पालकां पर्यंत पोचवत असते यांचे संस्थेच्या सल्लागार कमिटीचे सदस्य असल्याने यांचा जन्मदिन अभिष्टुचिंतन संस्थेच्या सभागृहात शिक्षक, मला आमंत्रित केल्या बद्दल पालक,विद्यार्थी वर्ग तसेच संस्था सदस्य, स्वयंसेवी आभार मानले. यावेळी संस्था अश्या मान्यवरांच्या पाहुण्यात उद्योजक पराग उपास्थितीत केक कापून साजरा करण्यात आला. प्रेरणा गावंड,राजन शेलार, मोफत शिक्षण व रोजगार शबनम शेख,सुनील देण्याच्या उद्देशातून शिक्षक कटेकर, शफीक भट्टी व पत्रकार मिळाल्या नंतर आदी मान्यवर शुभेच्छा समाजात शिक्षणाची अशी देण्यासाठी उपस्थित होते.

क्रांती घडते असे डॉ. किष्णा कुमार व साबीर शेख यांच्या मैत्रीचे उदाहरण आहे असे अध्यक्ष डॉ. प्राध्यापक किष्णा कुमार यांच्या मोफत शिक्षण अभियानात पत्रकार साबीर शेख यांची साथ त्यांना अनेक विद्यार्थ्यांच्या पालकां पर्यंत पोचवत असते यांचे संस्थेच्या सल्लागार कमिटीचे सदस्य असल्याने यांचा जन्मदिन अभिष्टुचिंतन संस्थेच्या सभागृहात शिक्षक, मला आमंत्रित केल्या बद्दल पालक,विद्यार्थी वर्ग तसेच संस्था सदस्य, स्वयंसेवी आभार मानले. यावेळी संस्था अश्या मान्यवरांच्या पाहुण्यात उद्योजक पराग उपास्थितीत केक कापून साजरा करण्यात आला. प्रेरणा गावंड,राजन शेलार, मोफत शिक्षण व रोजगार शबनम शेख,सुनील देण्याच्या उद्देशातून शिक्षक कटेकर, शफीक भट्टी व पत्रकार मिळाल्या नंतर आदी मान्यवर शुभेच्छा समाजात शिक्षणाची अशी देण्यासाठी उपस्थित होते.

क्रांती घडते असे डॉ. किष्णा कुमार व साबीर शेख यांच्या मैत्रीचे उदाहरण आहे असे अध्यक्ष डॉ. प्राध्यापक किष्णा कुमार यांच्या मोफत शिक्षण अभियानात पत्रकार साबीर शेख यांची साथ त्यांना अनेक विद्यार्थ्यांच्या पालकां पर्यंत पोचवत असते यांचे संस्थेच्या सल्लागार कमिटीचे सदस्य असल्याने यांचा जन्मदिन अभिष्टुचिंतन संस्थेच्या सभागृहात शिक्षक, मला आमंत्रित केल्या बद्दल पालक,विद्यार्थी वर्ग तसेच संस्था सदस्य, स्वयंसेवी आभार मानले. यावेळी संस्था अश्या मान्यवरांच्या पाहुण्यात उद्योजक पराग उपास्थितीत केक कापून साजरा करण्यात आला. प्रेरणा गावंड,राजन शेलार, मोफत शिक्षण व रोजगार शबनम शेख,सुनील देण्याच्या उद्देशातून शिक्षक कटेकर, शफीक भट्टी व पत्रकार मिळाल्या नंतर आदी मान्यवर शुभेच्छा समाजात शिक्षणाची अशी देण्यासाठी उपस्थित होते.

क्रांती घडते असे डॉ. किष्णा कुमार व साबीर शेख यांच्या मैत्रीचे उदाहरण आहे असे अध्यक्ष डॉ. प्राध्यापक किष्णा कुमार यांच्या मोफत शिक्षण अभियानात पत्रकार साबीर शेख यांची साथ त्यांना अनेक विद्यार्थ्यांच्या पालकां पर्यंत पोचवत असते यांचे संस्थेच्या सल्लागार कमिटीचे सदस्य असल्याने यांचा जन्मदिन अभिष्टुचिंतन संस्थेच्या सभागृहात शिक्षक, मला आमंत्रित केल्या बद्दल पालक,विद्यार्थी वर्ग तसेच संस्था सदस्य, स्वयंसेवी आभार मानले. यावेळी संस्था अश्या मान्यवरांच्या पाहुण्यात उद्योजक पराग उपास्थितीत केक कापून साजरा करण्यात आला. प्रेरणा गावंड,राजन शेलार, मोफत शिक्षण व रोजगार शबनम शेख,सुनील देण्याच्या उद्देशातून शिक्षक कटेकर, शफीक भट्टी व पत्रकार मिळाल्या नंतर आदी मान्यवर शुभेच्छा समाजात शिक्षणाची अशी देण्यासाठी उपस्थित होते.

राष्ट्रीय महामार्ग ते खैरासवाडी व निफाडवाडी हा पूर्वापार वडिलोपार्जित रस्ता सुरू ठेवा

आदिवासी शेतकऱ्याची जिल्हाधिकारी कार्यालयावर धडक

पेण: तालुक्यातील दुष्मी, खैरासवाडी खरोशी जिते येथील प्रकल्पग्रस्त शेतकऱ्यांनी व स्थानिक आदिवासी बांधवांनी राष्ट्रीय महामार्ग ते खैरासवाडी निफाडवाडी या रस्त्यासाठी तसेच दोन दिवसांपूर्वी एका व्यक्तीने स्वतःचा स्वार्थासाठी पत्रकार परिषद घेऊन कॉरी क्रशर संदर्भात प्रशासनाला खोटी माहिती देऊन शासनाची दिशाभूल केली आहे या संदर्भात वस्तुस्थिती दर्शक माहिती व खुलासा व्हावा यासाठी जिल्हा वनविभाग कार्यालय ते जिल्हाधिकारी कार्यालयाला भेट दिली. सदर एका व्यक्तीने दिलेली माहिती खोटी असून दुष्मी व खरोशी हद्दीमध्ये वनविभागाच्या व आदिवासींच्या जमिनीमध्ये कोणतेही प्रकारचे बेकायदेशीर उत्खनन झालेले नसून उलट स्वतःच्या मालकीच्या जागेतून शासनाची पूर्वपरवानगी घेऊन उत्खनन सुरू आहे. या उत्खननापासून कोणत्याही आदिवासी तसेच इतर नागरिकांना कोणत्याही प्रकारचा त्रास नाही.तसे कोणत्याही स्थानिक आदिवासींनी

किंवा ग्रामस्थांनी कोणतीही तक्रार शासनाकडे दाखल केलेली नाही. त्याचप्रमाणे राष्ट्रीय महामार्ग ते खैरासवाडी निफाड वाडी हा पूर्वापार वहिवाडीच्या जागेतून वडिलोपार्जित जुना अस्तित्वात असलेला कच्चा रस्ता आहे. या रस्त्यावरून आदिवासी खैरासवाडी, घोटमाल, माडभोन, जावली, खरबाजीवाडी, निफाडवाडी, दोरेवाडी येथील आदिवासी बांधव गवत, पेंडा, भाजीपाला, वीट उद्योग, पोल्डी व्यवसायिक या रस्त्याचा वापर करतात त्यामुळे हा पूर्वापार असलेला रस्ता सुरू रहावा अशी मागणी स्थानिक आदिवासी ग्रामस्थांनी केली आहे. या रस्त्यासाठी जिल्हा नियोजन समितीकडून रुपये वीस लाख चा निधी वर्ग झालेला आहे सदर रस्त्याबाबत आपल्या कार्यालयाकडे ३-२ चा प्रस्ताव सादर केलेला आहे. सदर रस्त्याच्या प्रस्तावास तातडीने मंजूरी मिळाल्यास ग्रामस्थांच्या दृष्टीने सोयीचे होऊन जीवनमान उंचविण्यास मदत होईल असे देखील सांगण्यात आले आहे. सदर विषयासंदर्भात राहुल पाटील उपवनसंरक्षक वनविभाग अलिबाग यांची भेट घेतली असता त्यांनी प्रत्यक्ष रस्त्याची पाहणी केली जाईल आणि आभ्यासपूर्वक माहिती घेऊन योग्य तो निर्णय दिला जाईल असे सांगितले.

मावळ, शिरूरमधील युवा सेनेच्या विविध पदाधिकारी नियुक्त्या

उरण : गामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर शिवसेनेने संघटनात्मक बदल केले आहेत. युवा सेना मावळ लोकसभा अध्यक्षपदी (पिंपरी, चिंचवड विधानसभा) राजेंद्र तरस यांची नियुक्ती केली आहे. त्याचबरोबर मावळ, शिरूर लोकसभा मतदारसंघातील विविध नियुक्त्या केल्या आहेत... शिवसेनेचे मुख्य नेते, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या आदेशानुसार खासदार डॉ. श्रीकांत शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली जिल्ह्यातील युवा सेनेच्या नियुक्त्या करण्यात आल्या आहेत. युवा सेनेचे कार्याध्यक्ष पुर्वेश सरनाईक, सचिव राहुल लोडे, किर्णण साळी, युवासेना सचिव पश्चिम महाराष्ट्र विश्वजीत बारगे यांनी या नियुक्त्या केल्या आहेत त्यामध्ये युवासेना मावळ लोकसभा अध्यक्षपदी (पिंपरी-चिंचवड) राजेंद्र तरस, युवासेना मावळ लोकसभा

(मावळ विधानसभा) अध्यक्षपदी विशाल हुलावडे,युवासेना शिरूर लोकसभा अध्यक्ष (भोसरी - खेड विधानसभा) अजिंक्य उबाळे, युवासेना जिल्हाप्रमुख मावळ लोकसभा सागर पाचाण, युवासेना मावळ तालुकाध्यक्ष राजेश वाघुळे, युवासेना पिंपरी-चिंचवड उपशहराध्यक्ष सुजित कांबळे, रविंद्र शेलार, दिगंबर गुंजाळ, युवासेना भोसरी विधानसभा उपशहराध्यक्ष ऋषिकेश कुकडे, युवासेना चिंचवड लोकार्पयंत पोहचवावित... आता विधानसभा उपाध्यक्ष रोहित बांगर, युवासेना चिंचवड विधानसभा

उपाध्यक्ष सागर शिंदे,सावित्रीबाई फुले विद्यापीठ उपाध्यक्ष अनिरुद्ध जायव, युवासेना विभागउपाध्यक्ष गौरव प्रउळ यांच्या नियुक्त्या केल्या आहेत... शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांचा हिंदुत्वाचा विचार आणि धर्मवीर आनंद दिघे यांची शिकवण आत्मसात करून शिवसेना पक्ष वाढीसाठी प्रयत्न केले जाणार असल्याचे नियुक्ती झालेल्या पदाधिकाऱ्यांना सांगितले. खासदार श्रीरंग बारणे म्हणाले, शिवसेनेची ताकद युवा संघटना आहे... आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीत मोठ्या प्रमाणात युवकांना संघी दिली जाईल... त्यासाठी युवकांनी संघटन माजवू करावे... मुख्यमंत्री असताना एकनाथ शिंदे यांनी केलेले जनहिताची कामे लोकांपर्यंत पोहचवावित... आता उपमुख्यमंत्री म्हणून एकनाथ शिंदे हे जनतेसाठी काम करित आहेत

टँकरमधून 160 लिटर दूध चोरत पाणी भरले! चालक, क्लीनरसह चौघांवर मालाडमध्ये गुन्हा दाखल

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

दुधाच्या टँकरमधील १६० लिटर म्हशीच्या दुधाची चोरी करून पाणी भरल्याचा धक्कादायक प्रकार मालाड परिसरात उघडकीस आला आहे. याप्रकरणी दिंडोशी पोलिसांनी जंगबहादूर राजभर (४२) आणि सुरेंद्र राजभर (४६) या टँकर चालकासह, क्लीनर आकाश यादव (२२) व राजेश यादव (४८) तसेच त्यांच्या साथीदारांवर गुन्हा दाखल केला आहे.

तक्रारदार तेजप्रताप सिंह (४०, रा. मालाड पश्चिम) यांचा होलसेल दूध विक्रीचा धंदा आहे. त्यांच्या डेअरीमध्ये मध्य प्रदेश मधून होलसेल किमतीत म्हशीचे दूध येते. ते आधी वसईत पुरवले जाते. त्यानंतर सिंह यांच्या मालकीच्या दोन टँकरमधून ते शहरातील ठिकठिकाणाच्या दूध डेअरीवर पाठवतात. या दोन्ही टँकरवर आरोपी काम करतात. मात्र, गेल्या काही दिवसांपासून मध्य प्रदेशमधील प्रकल्पातून पाठवलेल्या दुधापेक्षा कमी दूध वसईतून येत असल्याचे त्यांच्या लक्षात आले.

त्यामुळे त्यांनी दोन्ही टँकरचे जीपीएस लोकेशन तपासले जे मालाड पूर्वेकडील दत्त मंदिर येथे दाखवले जात होते. मात्र, तेथे त्यांच्या डेअरीची कोणतीही शाखा नव्हती. त्यामुळे संशय आल्याने त्यांनी या प्रकरणाची पडताळणी सुरू केली.

४ आणि ५ जून रोजी वसईतून दूध घेऊन

निघाल्यानंतर जंगबहादूर आणि आकाश यांनी भारत दुग्धालय येथे १६० लिटर दूध पुरवत त्यात तितक्याच मापाचे पाणी मिसळल्याचे तक्रारदार तेजप्रताप सिंह यांना समजले.

त्यानुसार सिंह यांनी पडताळणी केली. त्यावेळी ते जंगहादूर आणि आकाश यांना काही बोलले नाहीत. मात्र, ६ जून रोजी सुरेंद्र आणि राजेश यांनीही वसईतून टँकरने आणलेले दूध भारत दुग्धालय येथे चोरीने पुरवले असता त्यांना सिंह यांनी रंगेहात पकडत चोरीचा जाब विचारला.

त्यावर दोघांनीही उडवाउडवीची उत्तरे दिली. अखेर सिंह त्यांना थेट दिंडोशी पोलिस ठाण्यात घेऊन गेले. तेथे त्यांनी त्यांच्याविरोधात फिर्याद दिली. याप्रकरणी पोलिस अधिक तपास करत आहेत.

घनकचरा शुल्काबाबत मुंबईकरांची उदासीनता !

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

घनकचरा व्यवस्थापन शुल्क आकारणीस मुंबई पालिकेने स्थगिती दिली आहे. मात्र शुल्क आकारणीबाबत नागरिकांच्या सूचना, हरकतीचे प्रमाण पाहता या शुल्काबाबत मुंबईकरांत कमालीची उदासीनता असल्याचे दिसून आले आहे. या शुल्काबाबत लोकांचे म्हणणे काय आहे, त्यांना हे शुल्क मान्य आहे का की त्यामध्ये काही बदल अपेक्षित आहेत, या अनुषंगाने प्रशासनाने सूचना व हरकती मागवल्या होत्या. मात्र एक कोटी २० लाख लोकसंख्येच्या या शहरातील फक्त दोन हजार ७०० नागरिकांनी आपले मत नोंदवले आहे.

जनतेच्या दबावापोटी नव्हे; तर राजकीय पक्षांच्या दबावापोटी आणि आगामी पालिका निवडणूक लक्षात घेता शुल्कास स्थगिती देण्यात आल्याचे स्पष्ट झाले आहे. कचरा शुल्क आकारण्याचा निर्णय पालिकेने जाहीर केला आणि त्याच्या अंमलबजावणीसाठी पाऊल टाकले. शुल्क आकारणी करण्यापूर्वी जनतेच्या काही प्रतिक्रिया, सूचना, हरकती जाणून घेण्यासाठी पालिकेने मुंबईकरांना आवाहन

केले होते. त्यासंदर्भात मोठ्या संख्येने मुंबईकर आपले मत नोंदवतील, अशी अपेक्षा होती. पण तसे झाले नाही.

दोन दरवाढींना सामोरे जावे लागणार?

तुर्तुस या शुल्कास स्थगिती मिळाली असली तरी पालिका निवडणुकीनंतर हे शुल्क लागू होईल, असे संकेत आहेत. निवडणुकीनंतर पाणीपट्टी दरवाढीचीही

अंमलबजवणी होण्याची शक्यता आहे. पाणीपट्टी दरवाढीचा प्रस्ताव दोन वर्षांपासून तयार आहे. मात्र तो मंजूर झालेला नाही. त्यामुळे निवडणुकीनंतर मुंबईकरांना दोन दरवाढींना सामोरे जावे लागेल, असे स्पष्ट चित्र आहे.

‘यामुळे’ कचरा शुल्काला स्थगिती

शुल्क आकारणी करण्याआधी महापालिकेला घनकचरा व्यवस्थापन कायद्यात बदल करणे आवश्यक होते. तत्पूर्वी जनतेच्या सूचना ऐकून घ्याव्या लागतात आणि त्याप्रमाणे आवश्यक काही तरतुदींमध्ये बदल केला जातो.

१ एप्रिल २०२५ रोजी महापालिकेने सुधारित कायद्याचा मसुदा संकेतस्थळावर प्रसिद्ध केला होता. कचरा शुल्काची अंमलबजावणी करण्याची तयारी सुरू केली होती. या शुल्कासोबत मालमत्ता करातही वाढ केली. अगोदरच मालमत्ता करावादीमुळे नागरिकांवर बोझ पडणार आहे, त्यातच कचरा शुल्कामुळे आणखी अतिरिक्त भार पडेल, त्यामुळे मुख्यमंत्र्यांच्या सूचनेनुसार कचरा शुल्कास स्थगिती दिल्याचे स्पष्टीकरण महापालिका प्रशासनाने दिले होते. सध्या सामान्य नागरिकांना यामुळे मोठा विलासा मिळाला आहे.

मेट्रो वनवर 11 वर्षांत 111 कोटी प्रवासी

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

वसोंवा-अंधेरी-घाटकोपर मुंबईमेट्रो १ मार्गिकेला ११ वर्षे पूर्ण होत असून, या कालावधीत या मेट्रो मार्गिकेवरून १११ कोटी प्रवाशांनी प्रवास केला आहे. मेट्रोच्या १६ गाड्यांच्या माध्यमातून १२ लाख ६६ हजार फेऱ्यांमधून प्रवाशांनी हा प्रवास केला आहे.

या मेट्रोने आतापर्यंतची सर्वाधिक पाच लाख ४७ हजार प्रवासी संख्येचा टप्पा पार केला आहे, अशी माहिती मुंबई मेट्रो वन (एमएमओपीएल)कडून देण्यात आली. मेट्रो वन मार्गिका ८ जून २०१४ मध्ये प्रवाशांच्या सेवेत दाखल झाली होती. रविवार, ८

जूनला या मार्गिकेला ११ वर्षे पूर्ण होत आहेत.

रिलायन्स इन्फ्राने पीपीपी तत्त्वावर या मेट्रो मार्गिकेची उभारणी केली होती. या मेट्रोमध्ये रिलायन्सची ७४ टक्के, तर एमएमआरडीएची २६ टक्के भागीदारी आहे. सध्या या मेट्रो मार्गिकेवरून दरदिवशी

सरासरी पाच लाख प्रवासी प्रवास करत आहेत.

घाटकोपर स्थानकातून २९ कोटी प्रवाशांची

ये-जा

मेट्रो १ मार्गिकेवर घाटकोपर स्थानकातून सर्वाधिक २९ कोटी तीन लाख प्रवाशांनी आतापर्यंत प्रवास केला आहे. त्याखालोखाल अंधेरी स्थानकातून २३ कोटी, साकीनाका ११ कोटी, मरोळ नाका नऊ कोटी, चकाला सात कोटी ८० लाख, पश्चिम द्रुतगती मार्ग सहा कोटी सहा लाख प्रवाशांनी प्रवास केला आहे. सर्वांत कमी प्रवासी जागृती नगर मेट्रो स्थानकात लाभले असून येथून, आतापर्यंत एक कोटी ८० लाख प्रवाशांनी प्रवास केला आहे.

कर्करोगाच्या निदानासाठी ‘टाटा’मध्ये प्रगत तंत्रज्ञान

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

कर्करोगाच्या रुग्णांवर उपचार करण्यासाठी टाटा हॉस्पिटलमध्ये लवकरच अमेरिकेत वापरले जाणारे प्रगत तंत्रज्ञान उपलब्ध होणार आहे. याद्वारे सुस्वातीच्या टप्पातच कर्करोगाचे निदान करता येईल. सीएसआर अंतर्गत टीएमएचला ही आधुनिक तंत्रज्ञानाची डिजिटल ऑर्जिओग्राफी सिस्टम (डीएसए) मिळणार आहे. टाटा रुग्णालयचा पॉवर ग्रिड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियासोबत करार (एमओयू) केला आहे. भारतात, दर एक लाख लोकांपैकी सुमारे 100 जणांना कर्करोगाचे निदान होते. कॅन्सर रजिस्ट्री प्रोग्रामच्या अहवालानुसार, 2020 च्या

तुलनेत 2025 मध्ये कर्करोगाच्या प्रकरणांमध्ये 12.8 टक्के वाढ होण्याची शक्यता आहे.ही वाढ चिंताजनक असून कर्करोग उपचार अधिक प्रभावी करण्यासाठी अचूक निदान, कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआय) सारख्या उपाययोजना वापर झाला पाहिजे. यसाटीच पॉवर ग्रिड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडियाने आशियातील आघाडीच्या कर्करोग उपचार आणि संशोधन संस्थांपैकी एक असलेल्या टाटा मेमोरियल हॉस्पिटलला अत्याधुनिक डिजिटल सबट्रॅक्शन ऑर्जिओग्राफी सिस्टम (ऊऊ-) देणगी म्हणून दिली आहे. टाटा मेमोरियल हॉस्पिटलच्या जागतिक दर्जाच्या कर्करोग उपचारांच्या मोहिमेला मदत होत असल्याने आम्हाला

अभिमान आहे. प्रगत वैद्यकीय तंत्रज्ञानाची उपलब्धता हा सर्व रुग्णांसाठी विशेषाधिकार नसून अधिकार असला पाहिजे असे पॉवर डीआयडी कॉर्पोरेशनचे जनरल मॅनेजर हरा प्रसाद पाल यांनी सांगितले. डिजिटल सबट्रॅक्शन ऑर्जिओग्राफी विथ कॉम्प्यूटेड टोमोग्राफी (डीएसए) ही एक अत्याधुनिक इमेजिंग सिस्टीम आहे जी रक्तवाहिन्या आणि ट्युमरच्या उच्च-रिझोल्यूशन प्रतिमा योग्य वेळेमध्ये मिळते. कर्करोगाच्या उपचारांसाठी ईंटरव्हेंशनल रेडिओलॉजीचा वापर वेगाने वाढत असल्याने, ही प्रगत प्रणाली या रुग्णांचे अचूक निदान आणि उपचार करण्यास मदत होणार आहे.

टाटा हॉस्पिटलच्या रेडिओ डायग्नोसिस विभागाचे प्रमुख डॉ. सुयश कुलकर्णी म्हणाले की, कर्करोगाचे निदान होण्यासाठी साधारणपणे एक ते दोन आठवडे लागतात. यामुळे कर्करोग लवकर ओळखण्यास आणि उपचार सुरू करण्यास मदत होईल. त्याच्या मदतीने अधिकाधिक रुग्णांवर उपचार करता येतील.

मृषांडि, फुफुस, स्तन, ट्युमर, बालरोग कर्करोगाचे लवकर निदान करण्यासाठी हे तंत्र खूप उपयुक्त ठरेल. डॉक्टर आणि तंत्रज्ञांना या तंत्राचे प्रशिक्षण दिले जाईल. टप्याटप्याने, कर्करोग निदानात या तंत्राचा वापर केला जाईल.

संक्रमण शिबिरातील मुक्काम वाढला तरी भाडेवाढ नाहीच!

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

संक्रमण शिबिरातील रहिवाशांना त्यांच्या हक्काचे घर देण्यात अपयशी ठरलेल्या म्हाडाने आता नवी युक्ती शोधून काढली आहे. संक्रमण शिबिरातील गाळे अपुरे पडत असल्याने अतिधोकादायक इमारतींतील रहिवाशांना दरमहा २० हजार रुपये भाडे दिले जाईल; मात्र भाड्याच्या घरात कितीही वर्षे मुक्काम वाढला तरीही म्हाडाकडून मिळणाऱ्या रकमेत वार्षिक वाढ होणार नाही. त्यामुळे संबंधित ठिकाणचे भाडे दरवर्षी वाढले तर त्याची भरपाई रहिवाशांना स्वतः करावी लागणार आहे.

म्हाडाच्या मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळातर्फे पावसाळापूर्व सर्वेक्षणात ९६ इमारती अतिधोकादायक म्हणून

घोषित करण्यात आल्या आहेत. या अतिधोकादायक इमारतींमध्ये सुमारे २ हजार ४०० रहिवासी वास्तव्यास असून त्यांना तातडीने संक्रमण शिबिरात स्थलांतरित करणे आवश्यक आहे. सध्या मंडळाकडे फक्त ७८६ संक्रमण गाळे उपलब्ध असल्याने सर्व रहिवाशांना त्यात सामावून घेणे शक्य नाही. अशा रहिवाशांनी स्वतःच पर्यायी निवासाची व्यवस्था केल्यास त्यांना दरमहा २० हजार रुपये भाडे दिले जाणार आहे.

आपले अपयश झाकण्यासाठी म्हाडाने बाह्य यंत्रणेद्वारे ४०० गाळे भाड्याने देण्याचे ठरवले आहे. तसेच अतिधोकादायक इमारतींतील जे रहिवासी स्वतःची पर्यायी व्यवस्था करतील त्यांना दरमहा २० हजार रुपये भाडे दिले जाणार आहे. संक्रमण गाळे

वितरीत करावेत किंवा भाडे द्यावे याबाबतचा निर्णय सर्वस्वी मंडळाचे मुख्य अधिकारी घेणार आहेत. भाडे देण्याबाबतचा निर्णय 'म्हाडा'चे उपाध्यक्ष यांनी घेतल्यास प्रति गाळ्याप्रमाणे २० हजार रुपये दरमहा भाडे या रकमेमध्ये कोणत्याही प्रकारची वार्षिक वाढ होणार नाही. भाड्याच्या घरातील मुक्काम किती वर्षे लांबेल याचा पत्ता नसलेल्या

रहिवाशांच्या पुनर्वसनाबाबतची उदासीनता यामुळे अनेक रहिवासी वर्षानुवर्षे संक्रमण शिबिरातच रहात आहेत. त्यांना हक्काचे घर देण्यात म्हाडाला अपयश आले आहे. त्यातच संक्रमण शिबिरातील अनेक गाळे परस्पर विकले गेले आहेत. काही गाळ्यांवर घुसखोरांनी ताबा मिळवला आहे. परिणामी, आणखी रहिवाशांना सामावून घेण्याची क्षमता संक्रमण शिबिरांमध्ये नाही.

व्याज, विलंब आकार नाही
म्हाडामार्फत रहिवाशांना कोणत्याही प्रकारचे व्याज अथवा विलंब आकार देय नसेल. तसेच भाडेशुल्काच्या सुविधेचा लाभ घेणाऱ्या रहिवाशांना उपमुख्य अधिकारी/संक्रमण गाळे विभाग यांच्यासमवेत करारनामा करणे बंधनकारक आहे. करारनाम्याचा खर्च रहिवाशांना करावा लागेल.

वैद्यकीय क्षेत्रातील नोकरीच्या आमिषाने वेश्या व्यवसायात ढकलले

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

वैद्यकीय क्षेत्रात नोकरी लावण्याचे आमीष दाखवून तीन बांगलादेशी महिलांना मुंबईत आणून त्यांना वेश्या व्यवसायात ढकल्याचा प्रकार घडला आहे. ओळख लुप्तपय्यासाठी त्यांच्या नावाने बनावट आधारकार्डही तयार करण्यात आल्याचे निष्पन्न झाले आहे. याप्रकरणी मालवणी पोलिसांनी एका आरोपीला अटक केली असून त्याच्या इतर साथीदारांचा शोध सुरू आहे. आरोपीने अशा प्रकारे किती महिलांची फसवणूक करून वेश्याव्यवसायात ढकलले? याबाबत पोलीस तपास करत आहेत.रुग्णालय, वैद्यकीय क्षेत्रात चांगली नोकरी देण्याचे आमीष दाखवून महिन्याभरापूर्वी या महिलांना बेकायदेशिरित्या भारत-बांगलादेश सीमेवरून घुसखोरी करून मुंबईत आणण्यात आले होते. त्याबाबतची माहिती मालवणी पोलिसांना मिळाली असता त्यांनी मालाड येथील मालवणी परिसरातील एनसीसी येथील एका घरावर छापा टाकला. त्यात तीन महिलांची सुटका करण्यात आली असून मत्सरा अहमद मोहम्मद ससन शेख (५३) याला मालवणी पोलिसांनी अटक केली. तो मालाड येथील न्यू कलेक्टर कॅंपांड परिसरातील रहिवासी आहे. याप्रकरणी आकाश उर्फ शाहिन, संजीव उर्फ बच्चन व मेहदी हसन या आरोपींचा शोध सुरू आहे. याप्रकरणी आरोपींविरोधात भारतीय न्याय संहिता कलम १४३ (३), १४४ (२) ३३६ (३), ३ (५) व अनेकित व्यापार कायदा कलम ४ व ५ अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण					
 एम एम आर डी ए MMRDA					
प्रशासन विभाग, ८ वा मजला, कार्यालयीन नवीन इमारत, वॉटे-कुर्ला संकुल, वॉर्ड (५), मुंबई - ४०० ०५६. दूरध्वनी क्र.: ०२२-६५९६४०१६ • ई-मेल: sec@mairmmda.maharashtra.gov.in वेबसाईट: https://mmda.maharashtra.gov.in					
ई-निविदा सूचना					
कामाचे स्वरूप: मु. म. प्र. वि. प्राधिकरण, कार्यालयातील ८ कोनिका मिनेटोली विद्युद्वह C2५०1 ड्रेोरेशन यंत्रांचा ५ वर्षांकरिता संपूर्ण सर्व्हिस व देखभाल करार करण्याकरिता कोनिका मिनेटोली विद्युद्वहच्या प्राधिकृत सेवापुरवठादारांकडून ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे निविदेमध्ये नमुद असल्याप्रमाणे ई-निविदा मागविण्यात येत आहेत, तरी स्वतःच्या असलेल्या प्राधिकृत सेवा पुरवठादारांनी ई-निविदेद्वारे निविदा सादर करानी. मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, नवीन कार्यालयीन इमारत, ८ वा मजला, वॉटे-कुर्ला संकुल, मुंबई - ४०० ०५६ येथे संपर्क साधाता. निविदा सादर करण्याचा अंतिम दिनांक २३.०६.२०२५.					
अ. क्र.	को-या ई-निविदांची किंमत	अंनमत रक्कम (रु.)	ई-निविदा डाऊनलोड करण्याचा कालावधी	निविदा स्वीकारण्याची अंतिम तारीख	कामाची कालावधी
			तारीख/वेळ (पासून)	तारीख/वेळ (पर्यंत)	
१	रु. १,०००/- + GST	रु. २०,०००/-	०९.०६.२०२५ (१८.०९ मिनिटे)	२३.०६.२०२५ (१८.०० वाजता)	५ वर्षे
टिप: ई-निविदा https://mahatenders.gov.in/nicgp/app या संकेत स्थळावरून डाऊनलोड करता येईल. प्राधिकरणाच्या ई-निविदेवबत सर्विसर माहिती आणि मशीनरीली support-expro@nic.in या ई-मेल किंवा दूरध्वनी क्र.०१२०-४००१ ००३, ०१२०-४००१ ००५ आणि ०१२०-६२५७० ७८७ येथे संपर्क साधाता. सर्वेस अधिक माहितीसाठी ०२२-६५९६४०००/७००० आणि ०२२-६५९६४०१६ व ई-मेल sec@mairmmda.maharashtra.gov.in वर संपर्क साधाता. कोणत्याही कारणास्तव एक किंवा सर्व निविदा रद्द करण्याचा अधिकार प्राधिकरणाने राखून ठेवला आहे. याबद्दला प्राधिकरणाचा निर्णय अंतिम व सर्व निविदाकारांना बंधनकारक राहील.					
दिनांक : ०९.०६.२०२५ ठिकाण: मुंबई.					
कार्यकारी समिती (अ. का.), मु. म. प्र. वि. प्राधिकरण					

भुयारी मेट्रोला ताडपत्रीचा आधार

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

पहिला पावसाने आचार्य अत्रे चौक स्थानकाची दाणादाण उडवल्यानंतर एमएमआरसीएल सावध झाली आहे. भुयारी मेट्रोच्या ज्या प्रवेशद्वारांचे काम अद्याप पूर्ण झालेले नाही, त्या ठिकाणी ताडपत्रीचे आच्छादन टाकले जात आहे.

मुंबईत मेच्या अखेरच्या आठवड्यात पडलेल्या मूसळधार पावसामुळे भुयारी मेट्रोच्या आचार्य अत्रे चौक स्थानकात पाणी शिरले होते. त्यामुळे स्थानकाचे बरेच नुकसान झाले. तसेच मेट्रो प्रशासनाची नाचकळी झाली होती.

बांधकाम सुरू असलेल्या प्रवेशद्वारातून हे पाणी आत शिरले होते. त्यामुळे यापुढे पुन्हा अशी घटना घडू नये, यासाठी बांधकाम सुरू असलेल्या प्रवेशद्वारांना ताडपत्रीने झाकले जात आहे.

नितेशाने जपून बोलावे निलेश राणेंचे द्विट चर्चेत

मुंबई, दि. ८ : प्रतिनिधी

मंत्री नितेश राणे यांनी धाराशिवमध्ये भाजप कार्यकारी मेळाव्यातून शिंदेच्या शिवसेनेला इशारा दिला. 'सगळ्यांचा बाप म्हणून भाजपचा मुख्यमंत्री बसलाय सगळ्यांनी लक्षात ठेवा,' असं नितेश राणे यांनी म्हटले. यावर त्यांचे बंधू आमदार निलेश राणे यांनी 'नितेशने जपून बोलावे' असा सल्ला दिला आहे. नितेश राणे भाजपमधून आमदार आहेत तर निलेश राणे शिंदेच्या शिवसेनेतून आमदार आहेत.

"नितेशने जपून बोलावे, मी भेटल्यावर बोलेनच. पण, आपण बोलताना सगळ्या गोष्टींचे भान ठेवून बोलले पाहिजे. सभेत बोलणे सोपे आहे. पण, आपल्या बोलण्यामुळे आपण नेमके कोणाचा फायदा काढतोय याचे भान असले पाहिजे. आपण महायुतीमध्ये आहोत

हे विसरून चालणार नाही," असा सल्ला निलेश राणे यांनी दिला आहे.

महाराष्ट्राच्या राजकारणात मोठी उलथापालथ घडवणारी एक बातमी सध्या जोर पकडत आहे. शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे) पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे आणि महाराष्ट्र नवनिर्माण सेनेचे अध्यक्ष राज ठाकरे यांच्या संभाव्य युतीसाठी पडद्यामागे जोरदार हालचाली सुरू असल्याचे विश्वसनीय वृत्त आहे. ठाकरे गटाचे ज्येष्ठ भेते चंद्रकांत खैरे यांनी तर थेट गौयस्फोट करत, दोन्ही बंधू एकत्र येण्यासाठी 'मातोश्री'वर बैठक पार पडली असून, उद्धव ठाकरे यांनी युतीसाठी सकारामत्कता दर्शवली असल्याचे म्हटले आहे. या खुलाशामुळे राजकीय वर्तुळात खळबळ उडाली असून, ठाकरे बंधूंच्या एकत्र येण्याच्या शक्यतेने नवी समीकरणे जुळण्याची चिन्हे दिसत आहेत.

महाराष्ट्र शासन		
इलाखा शहर विभाग,		
(सा.बां.) ई-निविदा सूचना क्र. १७ सन २०२५-२०२६		
कार्यकारी अभियंता, इलाखा शहर विभाग, मुंबई (दूरध्वनी क्रमांक:-२२०१६९७५/२२०१६९७७) हे सक्षम व अनुभवी कंत्राटदाराकडून खालील कामाकरीता ब-१ नमुन्यातील निविदा ई- निविदा प्रणालीव्दारे (ऑनलाईन) मागवित आहेत निविदा स्विकारण्याचा अथवा नाकारण्याचा अधिकार कार्यकारी अभियंता, इलाखा शहर विभाग, मुंबई यांनी राखून ठेवला आहे. अट असलेली निविदा स्विकारली जाणार नाही.		
अ.क्र.	कामाचे नाव	अंदाजित रक्कम रु. लक्ष
१	फोर्ट मुंबई येथील सेंट्रल टेलेग्राफ ऑफिस विस्तार इमारत १ आणि २ मजल्यावर स्टोरेज युनिट, टेबल्स, खुर्ची, फर्निचर आणि स्टोरेज रेक्स बसविणे.	रु. ९,५०,६४,९९३/-
ई-निविदा उपलब्ध कालावधी- निविदा पूर्व बैठक -		
दि. १.६.२०२५ ते दि. १८.६.२०२५ पर्यंत.		
दि. १२.६.२०२५ (बैठकिचे ठिकाण मुख्य अभियंता यांचे कार्यालय ४ बांधकाम भवन, २५ मईबान रोड, फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१ वेळ : ३.०० वाजता)		
दि. २०.६.२०२५ रोजी दुपारी ३.०० वाजता		
ई-निविदा उघडणे- निविदा सूचने मध्ये काही बदल/सुधारणा करावयाची असल्याचे शुध्दीपत्रक वृत्तपत्रामध्ये प्रसिध्द करण्यात येणार नाही. त्याबत सर्व बदल ऑनलाईन निविदा प्रक्रियेमध्ये प्रसिध्द केले जाईल. खालील संकेतस्थळावर ई-निविदाची सर्व माहोती उपलब्ध आहे.		
1) www.mahapwd.com		
2) http://mahatenders.gov.in		
जा.क्र. इशचि/निलि/६२२३ कार्यकारी अभियंता इलाखा शहर विभाग, मुंबई यांचे कार्यालय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, २ रा मजला, बांधकाम भवन, २५ मईबान रोड, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००१. Email: presidency.ce@mahapwd.gov.in		
दिनांक : ६/६/२०२५		
सही/- (व्ही. ए. पाटसरकर) कार्यकारी अभियंता, इलाखा शहर विभाग, मुंबई, डी.जी.आय.पी.आर.आरओसी २०२५-२६/क्र-५/८९४८		

पतीवरील प्रेमाचे प्रतीक : वट पौर्णिमा

वट पौर्णिमा ज्याला वट सावित्री व्रत देखील म्हणतात. हा महाराष्ट्र, गोवा या पश्चिम भारतीय राज्यांमध्ये विवाहित महिलांनी साजरा केलेला हिंदू उत्सव आहे. तात्विक दृष्टिकोनातून, वटवृक्ष दीर्घायुष्य आणि अमरत्वाचे प्रतीक म्हणून देखील स्वीकारले जाते. वटवृक्ष हे ज्ञान आणि निर्वाणाचेही प्रतीक आहे. भगवान बुद्धांना याच झाडाखाली ज्ञान प्राप्त झाले. म्हणूनच पतीच्या दीर्घायुष्यासाठी वटवृक्षाची पूजा करणे हा या व्रताचा भाग झाला. कथा कर्मांबरोबरच स्त्रिया उपवास करतात आणि पूजा करतात आणि परिक्रमेद्वारे वटवृक्षाभोवती सुताचे धागे गुंडाळतात. एक विवाहित स्त्री तिच्या पतीवरील प्रेमाचे प्रतीक झाडाभोवती एक औपचारिक धागा बांधून दर्शवते. या व्रतामार्गे एक पारंपरिक सावित्री आणि सत्यवान यांची पौराणिक आख्यायिका सांगितली जाते. वटपौर्णिमेला स्त्रिया वडाच्या झाडाची पूजा करतात. पर्यावरणशास्त्राच्या दृष्टीने वडाचे महत्त्व विशेष असल्याने त्याच्या विषयी कृतज्ञता व्यक्त करणे हा ही पूजेचा एक हेतू आहे. वट सावित्री व्रत शुभ आणि संतान प्राप्तीसाठी मदत करणारे मानले जाते. भारतीय संस्कृतीत हे व्रत आदर्श स्त्रीत्वाचे प्रतीक बनले आहे. या व्रताच्या तिथीबाबत वेगवेगळे मतप्रवाह आहेत. स्कंद पुराण आणि भविष्योत्तर पुराणानुसार ज्येष्ठ महिन्यातील शुक्ल

पक्षाच्या पौर्णिमेला हे व्रत करण्याचा नियम आहे, तर निर्णयामुत वगैरेनुसार ज्येष्ठ महिन्यातील अमावास्येला उपवास करण्याचे सांगितले आहे. ज्येष्ठ शुद्ध त्रयोदशी पासून पौर्णिमेपर्यंत हे त्रिरात्र व्रत करावे असे सांगितले आहे. तीन दिवस उपवास करणे अशक्य असेल त्यांनी फक्त पौर्णिमेलाच उपवास करावा. सावित्रीसह ब्रम्हदेव ही या व्रताची मुख्य देवता असून सत्यवान-सावित्री, नारद व यमधर्म या उपांग देवता आहेत. या व्रताचा विधी असा, नदीकाठची वाळू आणून पात्रात भरवी, तिच्यावर सत्यवान आणि सावित्री यांच्या मूर्ती ठेवाव्यात मग त्यांची षोडशोपचारे पूजा करावी. त्यानंतर पाच अर्घ्य द्यावीत, मग सावित्रीची प्रार्थना करावी. पूजा झाल्यावर संध्याकाळी सुवासिनीसह सावित्रीची कथा ऐकावी. या व्रतात सावित्रीच्या मूर्तीची पूजा सांगितलेली असली तरी रूढी मात्र वेगळी आहे. सावित्रीने आंतरिक गुणांची पारख करून निवडलेल्या वारास आई-बाप आणि देवगुरू यांच्या विरोधाला डावलून माळ घातली व पतीचे प्राण वाचवण्याचे अवघड काम चिकारीने, दुर्दैय इच्छाशक्तीने आणि चातुर्याने करून दाखविले. योगी अरविंद यांनी आध्यात्मिक परिभाषेतून सावित्रीचे महत्त्व सांगणारे सावित्री नावाचे महाकाव्य लिहिले आहे. वटवृक्षाचे पूजन आणि सावित्री-सत्यवान कथेचे

स्मरण करण्याच्या विधीमुळे हे व्रत वट सावित्री म्हणून प्रसिद्ध झाले. भारतीय संस्कृतीत सावित्रीला ऐतिहासिक पात्र मानले जाते. सावित्री म्हणजे वेदमता गायत्री आणि सरस्वती. सावित्रीचा जन्मही विशेष परिस्थितीत झाला. भद्रा देशाचा राजा अश्वपती यांना मूलबाळ नव्हते असे म्हणतात. त्यांनी संततीप्राप्तीसाठी मंत्रोच्चाराने

दुरीज एक लाख अर्पण केले. हा क्रम अठरा वर्षे चालू राहिला. यानंतर सावित्री देवी प्रकट झाली आणि वरदान दिले की, राजन, तुझ्या पोटी एक तेजस्वी मुलगी होईल. सावित्रीदेवीच्या कृपेने जन्माला आल्याने मुलीचे नाव सावित्री ठेवण्यात आले. सावित्री अतिशय सुंदर, नम्र व गुणी मुलगी होती. सावित्री उपवर झाल्यावर राजाने तिलाच

आपला पती निवडण्याची परवानगी दिली. सावित्रीने सत्यवान नावाच्या राजकुमाराची निवड केली. सत्यवान हा शाल्व राज्याचा धूमत्सेन नावाच्या अंध राजाचा मुलगा होता. शत्रूंकडून हरल्यामुळे आपल्या राणी व मुलासहित राजा जंगलात राहत होता. भगवान नारदाला सत्यवानाचे आयुष्य केवळ एक वर्षाचेच असल्याचे माहित असल्यामुळे त्यांनी त्याच्याशी लग्न करून तो असा सल्ला सावित्रीला दिला. पण सावित्रीने ते मान्य केले नाही. तिने सत्यवानाशी विवाह केला व जंगलात येऊन ती नवऱ्याबरोबर सासू सासऱ्याची सेवा करू लागली. सत्यवानाचा मृत्यू जेव्हा तीन दिवसावर येऊन

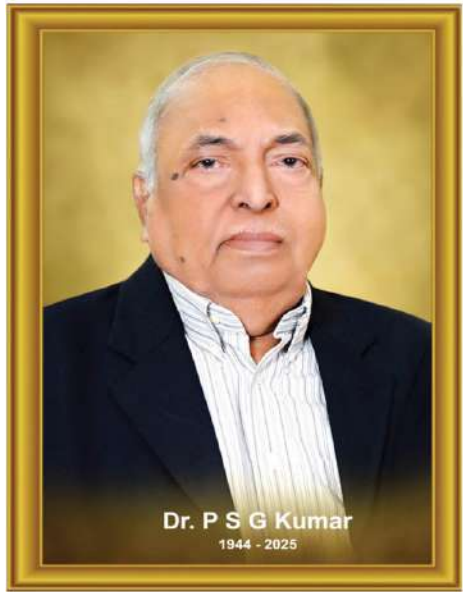
पण तिने साफ नाकारले व पतीबरोबर जाण्याचा हट्ट धरला. अखेर कंटाळून यमाने पती सोडून तिला तीन वर मागण्यास सांगितले. सावित्रीने सासू-सासऱ्याचे डोळे व राज्य परत मागितले व आपल्याला पुत्र व्हावा असा वर मागितला. यमराजाने गफलतीने तथ्यासु म्हटले. तेव्हा त्याला वचनबद्ध झाल्याची आठवण झाली व सत्यवानाचे प्राण परत करावे लागले. सत्यवानाचे प्राण सावित्रीने वडाच्या झाडाखालील परत मिळविले म्हणून ज्येष्ठ महिन्यात पौर्णिमेला स्त्रिया वडाच्या झाडाची पूजा करून उपवास करतात व वट सावित्री व्रत आचरतात. सर्व पवित्र वृक्षात वटवृक्षाचे आयुष्य जास्त असून पारंब्यांनी त्याचा विस्तारही खूप होतो. अशा वटवृक्षाची पूजा करून स्त्रिया मला व माझ्या पतीला आरोग्यसंपन्न दीर्घायुष्य लाभू दे, धनधान्य व मुले-नातू यांनी माझा प्रपंच विस्तारित व संपन्न होऊ दे, अशी प्रार्थना करतात.

सण आहे सौभाग्याचा, बंध आहे वतुत नात्याचा। या शुभदिनी पूर्ण होवोत तुमच्या सर्व इच्छा। वट पौर्णिमेच्या हार्दिक शुभेच्छा!

प्रविण बागडे, नागपूर
मो.नं. ९९२३६२०९१९
ई-मेल
pravinbagde@gmail.com

डॉ. पीएसजी कुमार: ग्रंथालय माहिती विज्ञान क्षेत्रात अतुलनीय योगदान

डॉ. पीएसजी कुमार जयंती विशेष ९ जून २०२५)

ग्रंथालयशािनाय शिक्षण क्षेत्राचे अस्तित्व अशक्य आहे, कारण ग्रंथालयांना शिष्यांचा पाया म्हणतात आणि ते जेव्हा ग्रंथालये ही एक मजबूत शिक्षण व्यवस्थेचा आधार आणि प्रतिबिंब आहेत. ग्रंथालयांचा चांगला विकास हा उज्वल भविष्याचा पाया रचतो. जेव्हा आपण देशातील ग्रंथालयांच्या विकासाबद्दल बोलतो तेव्हा आपल्याला निश्चितच त्या महान व्यक्तींची आठवण येते ज्यांनी या क्षेत्रात मोलाची कामगिरी पटकवली. आज आपण अशा एका महान व्यक्तीबद्दल बोलत आहोत ज्यांनी आपल्या असाधारण कार्याद्वारे ग्रंथालय माहिती विज्ञान क्षेत्राला नवीन उंचीवर नेले आहे. डॉ. पीएसजी कुमार, ज्यांनी आपले संपूर्ण आयुष्य ग्रंथालय माहिती विज्ञान क्षेत्राच्या विकासासाठी समर्पित केले. ज्यांना देशात या क्षेत्रासाठी आदर्श म्हणून पाहिले जाते. त्यांनी देशात महत्त्वाच्या पदांवर काम केले आणि परदेशात विविध प्रसंगी भारताचे प्रतिनिधित्व देखील केले. देशभरातील ग्रंथालय माहिती विज्ञान क्षेत्रात काम करणाऱ्या लोकांचे स्वप्न होते की डॉ. पीएसजी कुमार यांच्या मार्गदर्शनाखाली काम करून काहीतरी शिकावे. लोक त्यांना ग्रंथालय माहिती विज्ञानाचा विश्वकोश म्हणतात. ते गुणांचे खजिना हे. ग्रंथालय क्षेत्राचे संपूर्ण ज्ञान आणि त्याच्या विकासाशी संबंधित कार्यपद्धती त्यांच्या मनात कोरली होती. त्यांच्या उत्कृष्ट योगदानामुळे आणि देवदार कार्यामुळे, डॉ. पीएसजी कुमार यांना ग्रंथालय शास्त्राचे जनक पदवी डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांच्या सन्मानाने देण्यात आली आहे. डॉ. पीएसजी कुमार यांनी त्यांचे कार्यकाळ नागपूर विद्यापीठाच्या ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान विभागात घालवले. ते अनेक गोष्टी

प्रतिभावान होते, विचारशील, बुद्धिमान, मृदुभाषी, वक्तशीर आणि कामासाठी नेहमीच तत्पर. एक प्रतिभावान संशोधक, वैज्ञानिक दृष्टिकोन, कामात पद्धतशीर, व्यवस्थापनात कार्यक्षम, लोकांकडे पाहण्याच्या दृष्टिकोनात मानवतावादी, निर्णय घेण्यास तार्किक, अडचणी हाताळण्यात मेहनती आणि प्रामाणिक, एक चांगला शिक्षक, आदर्श ग्रंथपाल, उत्तम संघटक, सक्षम प्रशासक, कुशल मार्गदर्शक, उत्कृष्ट लेखक, वक्ता आणि समीक्षक सारख्या अनेक भूमिकांमध्ये ते पारंगत होते.

डॉ. पीएसजी कुमार यांनी आंतरराष्ट्रीय स्तरावर प्रचंड प्रसिद्धी मिळवली. त्यांना युनेस्को, एफआयडी, आयएफएलए तर्फे फेलोशिप ने सन्मानित केले. एबीसी कॅब्रिजकडून इंटरनेशनल मैन ऑफ द ईयर, एबीआय, यूएसएकडून मैन ऑफ द ईयर, सेक्युलर इंडिया हार्मोनी अवार्ड, पंजाब विद्यापीठाकडून सत्ताल पंजाब ग्रंथपाल पुरस्कार, पी.एस. तेलुगु विद्यापीठ, हैदराबाद तर्फे प्रो. पी. गंगाधर राव पुरस्कार, कौता एंडोमेंट फॉर लायब्ररी सायन्सकडून रंगनाथन कौला पुरस्कार आणि विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून एमेरिटस फेलो देखील मिळाले. त्यांनी आयएफएलए (इंटरनेशनल फेडरेशन ऑफ लायब्ररी असोसिएशन) च्या निमंत्रणावरून यूके, यूएसए, मॉरिशस आणि फ्रान्सला भेट दिली आणि परिषदांमध्ये भाग घेतला, फीड (इंटरनेशनल डॉक्यूमेंटेशन फेडरेशन), कॉमला (कॉमनवेल्थ लायब्ररी असोसिएशन), एएलए (अमेरिकन लायब्ररी असोसिएशन) यामुळे त्यांचे आंतरराष्ट्रीय संपर्क वाढले होते. त्यांनी देशातील जवळजवळ सर्व राज्ये आणि विद्यापीठांशी भेटी दिल्या. ते ७७ हून अधिक विद्यापीठांशी जुडून होते आणि त्यांनी विविध संस्था/विद्यापीठांमध्ये १६८ हून अधिक लक्ष्याने दिली. त्यांचे चरित्रात्मक प्रोफाइल १६ हून अधिक आंतरराष्ट्रीय आणि राष्ट्रीय चरित्रात्मक स्त्रोतांमध्ये प्रकाशित झाले. त्यांनी भारत आणि परदेशातील प्रसिद्ध संशोधन जर्नल्सच्या संपादकीय मंडळांवर काम केले. त्यांच्या कार्यकाळात, डॉ. कुमार यांनी अनेक संस्था आणि संघटनांमध्ये महत्त्वाची पदे भूषवली. ते विदर्भ शैक्षणिक ग्रंथालय संघटनेचे अध्यक्ष होते, भारतीय ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान शिक्षक संघटनेचे सरचिटणीस, उपाध्यक्ष आणि अध्यक्ष होते, केंद्रीय शिक्षण विज्ञान प्रशिक्षण विभागीय समितीचे अध्यक्ष, १९९०-९६ मध्ये भारतीय ग्रंथालय संघटनेचे उपाध्यक्ष

आणि अध्यक्ष, इंडियन असोसिएशन ऑफ स्पेशल लायब्ररीज अँड इन्फॉर्मेशन सेंटर्सचे दोन वेळा कौन्सिल सदस्य व अध्यक्ष, सार्क देशांचे ग्रंथालय संघ, गुड ऑफिसेस कमिटी, संयुक्त भारतीय ग्रंथालय संघटनांचे परिषद आणि भारतीय ग्रंथालय आणि माहिती सेवा फाउंडेशनचे संस्थापक अध्यक्ष म्हणून, त्यांचे कार्य प्रशंसनीय आहे. त्यांनी भारतातील ग्रंथालय व्यवसायाच्या विकासात अमूल्य योगदान दिले. डॉ. कुमार यांनी २००४ मध्ये विदर्भ ग्रंथालय संघटनेची स्थापना केली आणि तरुण व्यावसायिकांना त्यांचे सर्जनशील कौशल्य प्रदर्शित करण्यासाठी एक व्यासपीठ उपलब्ध करून दिले. ते राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठात ग्रंथालय माहिती विज्ञान विभागप्रमुख, ग्रंथपाल आणि व्याख्याता देखील होते. त्यांनी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाचे कुलसचिव पद देखील भूषवले. डॉ. पीएसजी कुमार यांना विद्यापीठ अनुदान आयोगाने ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान क्षेत्रात एमेरिटस फेलोशिप देऊ केली होती. ही फेलोशिप भारतातील ग्रंथालय चळवळ आणि राज्यनिहाय विकास या विषयावर संशोधन करण्यासाठी दोन वर्षांच्या कालावधीसाठी होती.

डॉ. पीएसजी कुमार यांनी ११८ हून अधिक संशोधन लेख, विविध जर्नल्समध्ये ६८ चर्चासत्र पेपर्स, ७९ हून अधिक पुस्तकांमध्ये १२ प्रस्तावना, ३ तांत्रिक नोड्स लिहिले, विविध विषयांवर ६० हून अधिक पुस्तके प्रकाशित केली (इंडियन एन्सायक्लोपीडिया ऑफ लायब्ररी अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स (२३ खंडांमध्ये) जे त्यांनी संपादित केले ते वागळता), ते ८ हून अधिक व्यावसायिक जर्नल्सशी संपादक व संपादकीय मंडळ सदस्य म्हणून संघटित होते. यापैकी महत्त्वाचे म्हणजे आयएटीएल आयएस कन्फ्युनेकेशन, आयएलए बुलेटिन, आयएलए न्यूजलेटर, हेराल्ड ऑफ लायब्ररी सायन्स अँड इन्फॉर्मेशन, आयएलए द्वारे स्वरूप, मांडणी आणि अशाशयली पुनर्रचना करून त्यांनी आपली संपादकीय क्षमता सिद्ध केली. 'लायब्ररीज इन इंडिया सिरीज' आणि 'इंडियन एन्सायक्लोपीडिया ऑफ लायब्ररी अँड इन्फॉर्मेशन सायन्स' हे २३ खंडांमध्ये प्रकाशित झालेले त्यांच्या ज्ञान आणि लेखन कौशल्याचे प्रतीक आहेत. डॉ. पीएसजी कुमार यांनी 'माहितीयुग' हे त्रैमासिक मासिक मराठीत आणि 'इन्फॉर्मेशन एज' हे इंग्रजीत सुरू करण्यात महत्त्वाची भूमिका बजावली, ज्याला अल्पावधीतच राष्ट्रीय किर्ती मिळाली. डॉ. कुमार यांच्या अथक प्रयत्नांमुळे विदर्भ ग्रंथालयांसाठी पदव्युत्तर पदवी

अभ्यासक्रम सुरू झाला. मोठ्या प्रयत्नांनी त्यांनी १९८४ मध्ये राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठात एमएलआयएससी अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी सुरू केली. देशातील त्यांच्या समकालीन लोकांमध्ये त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली डॉक्टरेट पदवीधारकांची संख्या सर्वाधिक होती. त्यांनी ग्रंथालय विज्ञानाच्या जगाशी संबंधित विविध विषयांवर लेखन सुरू ठेवले. ग्रंथालय विज्ञानाचे असे कोणतेही क्षेत्र नाही ज्यावर त्यांनी लिहिले नाही. डॉ. कुमार यांच्यावर पदवी डॉ. एस.आर. रंगनाथन यांचा सर्वाधिक प्रभाव होता, ज्यांना भारतातील ग्रंथालय विज्ञानाचे जनक म्हटले जाते. ते अनेक प्रकारे डॉ. रंगनाथन यांचे कडूर अनुयायी होते आणि त्यांची कर्तव्ये पार पाडताना ते पूर्ण अलिप्ततेचा संदेश देत असत.

डॉ. प्रितम भि. गेडाम (असीस्टेंट प्रोफेसर) +०८२३७४९७०४९ prit00786@gmail.com

रंगनाथन यांच्यानंतर, प्रा. पी.एन. कोला यांचा सर्वात जास्त प्रभाव होता, कोला त्यांना मुलगा मानत होते आणि प्रोत्साहनाचा स्रोत देखील मानत. डॉ. पीएसजी कुमार यांनी १९७२ मध्ये राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या ग्रंथालय माहिती विज्ञान विभागाची जबाबदारी स्वीकारली आणि त्यांनी त्यांच्या कार्याशी नेहमीच विभागाला राष्ट्रीय स्तरावर एक वेगळी ओळख मिळवून दिली. आज त्यांचे विद्यार्थी देश-विदेशातील मोठ्या शैक्षणिक संस्थांमध्ये सर्वांचे पदांवर काम करत आहेत. डॉ. पीएसजी कुमार यांच्या कार्याचा प्रत्येक पैलू आपल्याला काहीतरी नवीन शिकण्याची प्रेरणा देतो. त्यांनी त्यांच्या वैयक्तिक संप्रदाहातील पुस्तकांची मौल्यवान भांडवल संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावतीच्या ग्रंथालयाला दान केली. ग्रंथालय आणि माहिती विज्ञान या विषयावर स्थापनेसाठी आणि व्याख्यानांसाठी त्यांनी नागपूर विद्यापीठाला एक लाख रुपये दान केले. त्यांच्या कार्यापासून प्रेरित होऊन डॉ. पीएसजी कुमार ग्रंथालय विज्ञानात नवीन स्थानांना झाली आहे. ग्रंथालय माहिती विज्ञान या विषयाच्या विकासासाठी आणि समुदायासाठी ते आयुष्यभर प्रेरणी आणि प्रेरणादायी होते. हा वारसा अधिक चांगल्या प्रकारे पुढे नेणे आपले कर्तव्य आहे. देशातील ग्रंथालय माहिती विज्ञान क्षेत्रात, चर्चासत्र, कार्यशाळा किंवा इतर कार्यक्रमात त्यांचे नाव नेहमीच घेतले जाते. ते आज आपल्यात नाहीत, परंतु ग्रंथालय माहिती विज्ञान या विषयाच्या त्यांच्या अमूल्य योगदानाचे हे क्षेत्र नेहमीच स्मरण करेल आणि कृणी राहील.

आज ९ जून, भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील आदिवासी जननायक बिरसा मुंडा यांचा स्मृतिदिन. जननायक बिरसा मुंडा यांचा जन्म १५ नोव्हेंबर १८७५ रोजी रांची जवळील लिहती या खेड्यात झाला. त्यांच्या वडिलांचे नाव सुगमा मुंडा तर आईचे नाव करमी हातू असे होते. त्यांचे वडील शेतमजूर होते. घरची परिस्थिती गरीबीची असूनही त्यांना इंग्रजी माध्यमाच्या चाईबासा इंग्लिश मिशनरी स्कूलमध्ये शिक्षणाची संधी मिळाली. इंग्रजी शिक्षणामुळे त्यांच्यावर आधुनिक विचारांचा प्रभाव पडला. बिरसा मुंडा हे जरी इंग्रजी शालेय शिकत असले तरी त्यांना भारतीय संस्कृतीचा अभिमान होता. १८७८ - ७९ मध्ये ब्रिटिशांनी वन कायद्यात बदल केला. या नव्या कायद्यानुसार आदिवासींच्या ताब्यात असलेल्या जंगलांवर ब्रिटिशांची मालकी झाली. या कायद्यामुळे आदिवासींवर बेघर होण्याची वेळ आली. आदिवासींनी उदरनिर्वाहासाठी फळे, कंदमुळे, लाकूडफाटे अथवा जनावरांसाठी चारा तोडल्यास त्यांना शिक्षा होऊ लागली आणि आदिवासींच्या आस्तित्वाचाच प्रश्न निर्माण झाला. या कायद्या विरोधात आदिवासींनी न्यायालयात दाद मागितली पण तिथेही त्यांना न्याय मिळाला नाही. १८८४ साली विहारमध्ये भीषण दुष्काळ पडला. भीषण दुष्काळ आणि उपासमारीने अनेक लोक मरण पावली. जननायक बिरसा मुंडा यांनी या काळात आदिवासी समाजाची निःस्वार्थ

सेवा केली. भीषण दुष्काळात लोक उपासमारीने मरत असताना लोकांप्रति संवेदना व्यक्त करण्याऐवजी जुलमी ब्रिटिश सरकारने अवाजवी शेतसारा आकारला. ब्रिटिशांनी आकारलेल्या शिक्षणाची पाठिंबा दिला त्यामुळे चिडलेल्या बिरसा मुंडा यांनी जनआंदोलन उभारले. हे जनआंदोलन जहागीरदार व जमीनदारांच्या शोषणाविरुद्ध होते. आदिवासी बांधव मोठ्या संख्येने या जनआंदोलनात सहभागी होऊ लागल्याने हे आंदोलन दडपण्यासाठी जहागीरदार आणि जमीनदारांच्या माध्यमातून ब्रिटिशांनी बिरसा मुंडा यांना रोखण्याचा प्रयत्न केला. १८८५ साली बिरसा मुंडा यांना दोन वर्षे कारावासाची शिक्षा सुनावण्यात आली. त्यांना हजारीबागच्या तुरुंगात पाठवण्यात आले. तुरुंगात असतानाच त्यांनी जुलमी ब्रिटिश सरकार उखडून टाकण्याचा संकल्प केला. दोन वर्षांची शिक्षा भोगून आल्यावर त्यांनी आदिवासी समाजात संघटित करून ब्रिटिश सरकार विरुद्ध लढा पुकारला. १८८७ मध्ये बिरसा मुंडा यांच्या नेतृत्वाखाली आदिवासी समाजाचे ब्रिटिशांविरुद्ध अनेक लढाया करून त्यांना जेरीस आणले. या लढाया त्यांनी पारंपरिक शस्त्रांनी म्हणजे भाले, तलवारी, धनुषबाण यांच्या साहाय्याने लढल्या. आदिवासी, दुर्गम, डोंगराळ भागातून पारंपरिक पद्धतीने लढा उभारून त्यांनी ब्रिटिशांना सडकी पळो करून सोडले. बिरसा मुंडा यांच्या नेतृत्वाखालील आदिवासी समाज आपल्याला दाद देत नाही हे लक्षात

जननायक बिरसा मुंडा

आल्यावर ब्रिटिशांनी अतिरिक्त ८ कुमुक उपासमारीने मरत असताना लोकांप्रति संवेदना व्यक्त करण्याऐवजी जुलमी ब्रिटिश सरकारने अवाजवी शेतसारा आकारला. ब्रिटिशांनी आकारलेल्या शिक्षणाची पाठिंबा दिला त्यामुळे चिडलेल्या बिरसा मुंडा यांनी जनआंदोलन उभारले. हे जनआंदोलन जहागीरदार व जमीनदारांच्या शोषणाविरुद्ध होते. आदिवासी बांधव मोठ्या संख्येने या जनआंदोलनात सहभागी होऊ लागल्याने हे आंदोलन दडपण्यासाठी जहागीरदार आणि जमीनदारांच्या माध्यमातून ब्रिटिशांनी बिरसा मुंडा यांना रोखण्याचा प्रयत्न केला. १८८५ साली बिरसा मुंडा यांना दोन वर्षे कारावासाची शिक्षा सुनावण्यात आली. त्यांना हजारीबागच्या तुरुंगात पाठवण्यात आले. तुरुंगात असतानाच त्यांनी जुलमी ब्रिटिश सरकार उखडून टाकण्याचा संकल्प केला. दोन वर्षांची शिक्षा भोगून आल्यावर त्यांनी आदिवासी समाजात संघटित करून ब्रिटिश सरकार विरुद्ध लढा पुकारला. १८८७ मध्ये बिरसा मुंडा यांच्या नेतृत्वाखाली आदिवासी समाजाचे ब्रिटिशांविरुद्ध अनेक लढाया करून त्यांना जेरीस आणले. या लढाया त्यांनी पारंपरिक शस्त्रांनी म्हणजे भाले, तलवारी, धनुषबाण यांच्या साहाय्याने लढल्या. आदिवासी, दुर्गम, डोंगराळ भागातून पारंपरिक पद्धतीने लढा उभारून त्यांनी ब्रिटिशांना सडकी पळो करून सोडले. बिरसा मुंडा यांच्या नेतृत्वाखालील आदिवासी समाज आपल्याला दाद देत नाही हे लक्षात

भगवद्गीतेत जीवनाचा प्रवाह : स्वामी देवेन्द्रानंदगिरी

भगवद्गीतेत जीवनाचे सत्य दडले असून जीवनात येणाऱ्या अडचणींचे कारण व निवारण दोन्ही गोष्टी सविस्तरपणे सांगण्यात आल्या आहेत म्हणून गीतेचा उपदेश जगभरात प्रसिद्ध आहे व प्रत्येक वर्गास प्रभावित करतो. गीता डॉक्टरपणाने आहे. फक्त इतकाच उपचार होत नाही मनातील रोग दूर करण्याचा मार्ग दाखवते. ज्याप्रकारे डॉक्टर रोगीचे रोगातून, त्याप्रकारे जर गीतेचा सखोल अभ्यास केले तर मनातील रोगांचे कारण व निवारण दोन्ही समजतात. गीता मनाचे रोग दूर करण्याचे सशक्त माध्यम आहे. गीता ज्ञानामुळे मानवी जीवनातून मोह सहज दूर केला जाऊ शकतो. जीवनात

दुःखाचे सर्वात मोठे कारण मोहच आहे. जर जीवनाला यशस्वी बनवायचे असेल व मोहातून मुक्त व्हायचे असेल तर गीतेच्या शरणात जावे लागेल. गीतेतून ज्ञान मिळवून मानव मोक्ष मिळवू शकतो. गीतेचे ज्ञान मानवाला त्याची आत्मा अमर होण्याच्या विषयात बोध करून आपले कर्तव्य कर्म पूर्ण निष्ठेने करण्यास प्रेरित करतो. इंधराने मानवी देह फक्त भोगासाठी प्रदान केला नसून याचा उपयोग मोक्ष प्राप्तीसाठी केला पाहिजे. यासाठी आपण भजन, संहर्षण, समाजसेवा व लोककल्याणाचे कार्य केले पाहिजे.

(गुरु वचन)

मिळत असते. वटपौर्णिमेला वडाला म्हणजेच वृक्षाला पुजले जाते. नारायणजीला नागाला, तर पोळ्याच्या दिवशी बैलाला पुजले जाते. दसऱ्याच्या दिवशी वापरातील उपयुक्त शस्त्रांचे आणि वस्तूंचे पूजन केले जाते. पितृपुत्राच्या निमित्ताने कावळ्याच्या रूपाने पूर्वजांना घास भरवला जातो. अशाप्रकारे चराचरावर निरपेक्ष प्रेम करायला शिकवणारे हिंदू धर्मातील सण हिंदू धर्माचे एक वेगळे वैशिष्ट्य आहे. आताच्या पिढीवर असलेला पाश्चात्य संस्कृतीचा प्रभाव आणि घरातून सणांविषयी न मिळणारे ज्ञान यामुळे हिंदूंच्या सण-उत्सवांवर विनोद करताना आणि ते फारबई करताना यांना फारसे वावगे वाटत नाही; मात्र ज्यांना आपले सण आणि उत्सव याविषयीचा सार्थ अभिमान आहे त्यांनी अशा रितस किंवा व्हिडीओज पुढे न पाठवता ते पाठवणाऱ्यांना सणांमार्गीत शास सांगायचे.

सौ. मोक्षदा घाणेकर, काळाचौकी, मुंबई

राऊत, हे वागणे बरे नव्हे!

नुकत्याच पार पडलेल्या आयपीएल स्पर्धेत रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूर संघ तब्बल १८ वर्षांनी विनोद ठारला. विजेतेपद मिळाल्याच्या प्रसिध्दीत अनेक साजरा करण्यासाठी चित्रास्वामी क्रीडांगणावर विजयी सोहळा आयोजित करण्यात आला होता. भारतात क्रिकेटचे किती वेड आहे, हे सांगण्याची गरज नाही. म्हणूनच त्या सोहळ्याला आणि विजयी मिवणुकीला अक्षरशः लाखो क्रिकेट चाहत्यांनी गर्दी केली. पोलिसांचा बंदोबस्त तैनात होता. परंतु, इतकी गर्दी होईल, याची कोणालाही कल्पना नसल्याने एकच गोंधळ उडाला. गर्दीला नियंत्रणात आणण्यासाठी पोलिसांना सौम्य लाठीमार करावा लागला. अचानक लाठीमार झाल्याने पळापळ सुरू झाली; आणि चेंबूरचेमुरी झाली. होऊ नये अशी दुर्घटना झाली; आणि यात ११ क्रिकेट चाहत्यांना आपला जीव गमवावा लागला. तर, ३३

जण जखमी झाले. या दुर्घटनेमुळे विजयोत्सवाला गालबोट लागले, हे मात्र नकी. वाटले होते कर्नाटक सरकार हा कार्यक्रम पुढे ढकलेल. परंतु, या गंभीर दुर्घटनेकडे दुर्लक्ष करत खेळाडूंचा सत्कार करून त्यांच्यावर लाखो रुपयांच्या बक्षिसांची उधळण करण्यात आली. या दुर्घटनेबद्दल आपले अतिविद्वान विश्वप्रवक्ते संजय राऊत यांना पत्रकारांनी विचारले असता, त्यांनी यात सरकारचा काहीही दोष नसून, किती गर्दी करावी? हे लोकांना समजायला हवे, असा प्रतिप्रश्न करून एकप्रकारे या दुर्घटनेला क्रिकेट चाहत्यांचे जबाबदार धरले. कारण, कर्नाटकात काँग्रेसचे सरकार असल्याने त्यांचा नाईलाज झाला. पण, याच महाशयानी प्रयागार येथे कुंभमेळ्यात आणि मागच्या वर्षी दहीसर येथे आण्णा धर्माधिकारी यांच्या कार्यक्रमावेळी झालेल्या चेंगराचेंगरीला सरकारला जबाबदार धरून प्रचंड तोंडसुख घेतले होते. कारण,

दोन्ही ठिकाणी भाजपचे सरकार आहे. यावरून त्यांच्या मनात भाजपबद्दल किती द्वेष, तिरस्कार, असुया, मळमळ आहे, हे स्पष्ट होते. याला टीका नव्हे तर, गरळ ओकणे म्हणतात. अर्थात, २४ तास मुखाच्या नंदनवनात फिरणाऱ्या 'माथेफिरू'कडून काय अपेक्षा ठेवणार? एका (स) पादकाला अशी 'डबल दोलकी' वाजवणे शोभते का? म्हणूनच त्यांना सांगावेसे वाटते की, राऊतसाहेब, हे वागणे बरे नव्हे!

— प्रदीप व्ही. खोलमकर, नाशिक.

सणांवर विनोद करू नका !

आताचे युग हे सोशल मीडियाचे युग आहे. तरुणाई दिवसातील आपला बाराचे वेळ हा सोशल मीडियावर व्यतीत करत असते. सण-उत्सव जवळ आले की त्याविषयी जशा माहिती देणाऱ्या रितस सोशल

अशोकायन...

विणवणी

हे वरुणराजा -
उशीरा का बरस पण
मधात पाडू नको खंड
नाहीतर बळीराजाला
विकावा लागेल भूखंड ...!

मारावे की तारावे
आहे तुझ्या हाती
एवढी कृपा कर
दयाधना आमच्या वरती ...!

समतोल वरसून
येऊ दे पिके बहरून
बळीच्या मनाकामना
पूर्ण कर तुझ्या हातून ...!

प्रा. अशोक सारडा, गोंयकर.
(१९२२३९१३३९)

श्री संत रोहिदास पायी दिंडीचे गेटवे ऑफ इंडिया येथून भव्य प्रस्थान

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
वारकरी परंपरेचा जागर करणाऱ्या श्री संत रोहिदास पायी दिंडी क्रमांक २४ चा भव्य प्रस्थान सोहळा आज गेटवे ऑफ इंडिया, मुंबई येथून भक्तिभावात आणि उत्साहात पार पडला. श्री पांडुरंग प्रतिष्ठान आणि श्री संत रोहिदास सेवा मंडळ, काळा किल्ला, धारावी यांच्या संयुक्त विद्यमाने दरवर्षीप्रमाणे ही दिंडी पंढरपूरच्या दिशेने पायी प्रवासासाठी रवाना झाली. ही दिंडी १९७८ साली संस्थापक ह.भ.प. पांडुरंग कारंडे महाराज (कराडकर) यांनी सुरू केली. यंदा

उत्साह निर्माण झाला. मुंबईतील विविध भागांतून आलेल्या शेकडो वारकरी भक्त टाळ-मुद्गुंगाच्या गजरात, "ज्ञानोबा-तुकाराम" च्या जयघोषात, विठ्ठनामाच्या अभंगगायनात सहभागी होत पायी वारीस प्रारंभ केला. दिंडीचा पहिला मुक्काम श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर, वडाळा येथे झाला असून, पुढील मुक्काम अनुक्रमे धारावी काळा किल्ला, मानखुर्द, आणि धात्री येथील जागृत शिवमंदिर येथे असणार आहेत. एक महिन्याच्या या भक्तिमय प्रवासानंतर दिंडी आषाढी एकादशीच्या

आदल्या दिवशी वाखरी येथे पोहोचणार आहे. जून, वारा, पावसाचे आन्हान स्वीकारत, प्रेम, निष्ठा आणि समर्पणाने ही वारी पुढे सरकेल. ही केवळ पायी वारी नाही, तर ती एक आध्यात्मिक चैतन्ययात्रा आहे. "पाऊले चालती पंढरीची वाट..." या गजरात आणि ज्ञानेश्वर माऊलींच्या जयघोषात भक्त हरवून जातात. श्री पांडुरंग प्रतिष्ठान यांच्या वतीने मुंबईतील सर्व भाविक भक्तांना या दिंडीत सहभागी होऊन आध्यात्मिक लाभ घेण्याचे आवाहन करण्यात आले होते.

एजेएफसी वृत्तपत्र संघटनेचा राज्यस्तरीय कर्तव्यदक्ष नवरत्न शासकीय अधिकारी पुरस्कार सुनील आटपाडकर यांना प्रदान

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
दैनिक लोकांकीत या वर्तमानपत्राच्या नवव्या वर्धापन दिनानिमित्त ऑल जर्नालिस्ट अँड प्रेड सर्कलच्या वतीने विविध क्षेत्रातील कर्तव्यदक्ष, सामाजिक बांधिलकी असणाऱ्या व्यक्तींना राज्यस्तरीय नवरत्न पुरस्कार आद्य क्रांतिवीर वासुदेव बळवंत फडके नाट्यगृह, फनवेल या ठिकाणी देऊन सन्मानित करण्यात आले. एम.एम.आर.डी.एचे सामाजिक विभाग कक्ष या विभागाचे कर्तव्यदक्ष आणि सामाजिक बांधिलकी असलेले सहाय्यक सामाजिक विकास अधिकारी श्री. सुनिल दशरथ आटपाडकर यांना राज्यस्तरीय नवरत्न शासकीय अधिकारी हा पुरस्कार मुंबई मराठी पत्रकार संघाचे कार्यवाहक शेलेंद्र शिर्के

पिन कोड नव्हे आता 'डीजी पिन'

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
कोणताही पत्ता पिन कोडशिवाय पूर्ण होत नाही, हा आग्रह आता इतिहासजमा झाला असून, भारतीय टपाल खात्याने 'डीजी पिन'चा पर्याय खुला करत भारतीयांसाठी डीजिटल पत्ते उपलब्ध करून दिले आहेत. यापुढे कोणताही टपाल व्यवहार डीजिटल पत्त्यांवरच डीजिटल पिनसह केला जाईल. डीजी पिनचे सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे आधीच्या पिनकोडमध्ये प्रचंड मोठा परिसर येत असे. म्हणजे, ४०० ७०५ म्हटल्यावर तो सानपाड्यातील कुठल्या एका घराचा पिनकोड

नसतो तर संपूर्ण परिसराचा पिन कोड असतो. या पिनकोडवर असंख्य घरे असू शकतात. डीजी पिनचे तसे नाही. ही डीजी पिन दहा अंकी असेल आणि हा अंक फक्त तुमच्या घराचा किंवा कार्यालयाचा असेल. म्हणजे जितकी घरे तितके डीजी पिन तथा डीजिटल पिनकोड असतील. केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर जावून तुम्ही तुमचा डीजी पिन मिळवू शकाल आणि शाहील पिनकोड म्हणजे तुम्ही शोधूदेखील शकाल. या डीजी पिनमुळे टपालापासून आपत्कालीन यंत्रणांपर्यंत तुमच्या पत्त्यावर नेमके पोहोचता येईल. ग्रामीण तथा वाडी वस्तींच्या परिसरात तर डीजी पिन फारच उपकारक ठरणार आहे.

तुमचा डीजी पिन कसा शोधाल?
https://dac.indiapost.gov.in/mydigipin/home हे खास संकेतस्थळ केंद्राने तयार केले आहे. तुमच्या परिसरावर क्तीक केल्यानंतर तुमच्या घराचा किंवा कार्यालयाचा डीजी पिन तुम्ही शोधू शकाल. जीओ कोडेड डीजिटल अँड्रेस सिस्टम म्हणजेच डीजी पिन ही व्यवस्था हैदराबाद आयआयटीच्या सहकायनि विकसित करण्यात आली असून, एनआरएससी आणि इस्रोचेही सहकार्य घेण्यात आले आहे. विशेष म्हणजे डीजी पीनची यंत्रणा ऑफलाईनदेखील उपलब्ध आहे.

पेन्शनधारकाच्या वैद्यकीय खर्चाची संपूर्ण परतफेड करा मुंबई उच्च न्यायालयाचे केंद्र सरकारला आदेश

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
केंद्र सरकारच्या आरोग्य योजनेअंतर्गत (सीजीएचएस) पॅनेलमध्ये समाविष्ट रुग्णालयांने पेन्शनधारकाला आवश्यक उपचार दिले नाहीत. याची गंभीर दखल घेत उच्च न्यायालयाने केंद्र सरकारला मोठा झटका दिला आहे. २०१९ मध्ये खासगी रुग्णालयात हृदय प्रत्यारोपण झालेल्या पेन्शनधारकाच्या वैद्यकीय खर्चाची चार आठवड्यांत संपूर्ण परतफेड करा, असे निर्देश उच्च न्यायालयाने केंद्र सरकारला दिले. सीजीएचएस पॅनेलमध्ये समाविष्ट

रुग्णालयाने वैद्यकीय उपचाराची जबाबदारी झटकल्याचा आरोप करीत पेन्शनधारक अनिरुद्ध प्रतापराय नानसी यांनी उच्च न्यायालयात दाद मागितली. त्यांच्या याचिकेची न्यायमूर्ती जी. एस. कुलकर्णी आणि न्यायमूर्ती अहेत सेठना यांच्या खंडपीठाने गंभीर दखल घेतली. पेन्शनधारकाला सरकारी रुग्णालयांने वैद्यकीय उपचार नाकारल्यामुळे खासगी रुग्णालयात जावे लागले. ही बाब खंडपीठाने अधोरेखित केली आणि केंद्र सरकारला नानसी यांच्या वैद्यकीय खर्चाची संपूर्ण परतफेड करण्याचे आदेश दिले. नानसी यांच्यावर तातडीने शस्त्रक्रिया करणे आवश्यक होते. अशा परिस्थितीत त्यांना खासगी रुग्णालयात उपचार घ्यावे लागले होते. त्यांना खर्चाच्या पूर्ण परतफेडीपासून वंचित ठेवता येत नाही. आवश्यक

उपचारांच्या अशा प्रकरणांमध्ये केंद्र सरकार परतफेड करण्यास बांधील असल्याचे खंडपीठाने स्पष्ट केले. याचिकाकर्त्या पेन्शनधारक नानसी यांनी २००८ मध्ये केंद्र सरकारच्या सेवेतून स्वेच्छेने राजीनामा दिला होता. २००९ मध्ये त्यांना कार्डिओमायोपॅथीचे निदान झाले. पुढील दहा वर्षांत त्यांच्या हृदयाच्या डाव्या वेंट्रिकलचे कार्य १५ टक्क्यांपर्यंत बिघडले. त्याचा रक्तपुरवाहार परिणाम झाला. डॉक्टरांनी नानसी यांना तत्काळ हृदय प्रत्यारोपणाचा सल्ला दिला होता. परंतु, केंद्र सरकारच्या आरोग्य योजनेअंतर्गत (सीजीएचएस) पॅनेलमध्ये समाविष्ट रुग्णालयाने हृदय प्रत्यारोपणाची शस्त्रक्रिया करण्यास नकार दिला. त्यामुळे नानसी यांनी सर एच. एन. रिलायन्स फाउंडेशन हॉस्पिटलमध्ये उपचार घेतले.

फसवणूकप्रकरणी वॉण्टेड व्यावसायिक अटकेत

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
फसवणुकीच्या गुन्हातील हजीवन चंद्रभाई कोळी नावाच्या एका वॉण्टेड व्यावसायिकाला मालाड पोलीसांनी अटक केली. डिलीव्हरी न केलेल्या स्टेशनरीच्या सुमारे ५७लाखांचा पेमेंटच्या अपराह करून सुराणा हॉस्पिटलची फसवणूक केल्याचा त्याच्यावर आरोप आहे. तो सध्या तो पोलीस कोठडीत असून त्याची चौकशी सुरु आहे.

कांदिवलीत पाच वर्षांच्या दोन मुलींचा विनयभंग; सुरक्षारक्षकाला अटक

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
मैत्रिणीसोबत खेळणाऱ्या पाच वर्षांच्या दोन अल्पवयीन मुलींना नकोसा स्पर्श करून विनयभंग केल्याप्रकरणी ५९ वर्षीय सुरक्षारक्षकाला समतानगर पोलीसांनी अटक केली. आरोपीविरुद्ध विनयभंगासह पोक्सो कलमांतर्गत कारवाई करण्यात आली असून याच गुन्हात त्याला दिडोशीतील विशेष सत्र न्यायालयाने पोलीस कोठडी सुनावली आहे. कांदिवलीतील पोईसर परिसरात तक्रारदार महिला तिच्या कुटुंबियांसोबत राहते. तिची मुलगी मैत्रिणींसोबत नियमित जवळच्या मैदानात खेळण्यासाठी जात होती. तिथेच आरोपी सुरक्षारक्षक म्हणून काम करत होता. २५ मे रोजी त्याने तक्रारदाराच्या मैत्रिणीच्या मुलीचा तर २९ मेला तिच्या मुलीशी अश्लील लागट करून त्यांना नकोसा स्पर्श केला होता. दोन दिवसांपूर्वी या मुलींच्या आईला सुरक्षारक्षक त्यांच्या मुलीशी अश्लील चाळे करत असल्याचे समजले. त्यानंतर त्यांनी समतानगर पोलीसांत तक्रार केली होती.

तीन बांगलादेशी नागरिकांना शिक्षा

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
मुंबईत अन्धश्रुतिपणे वास्तव्यास असलेल्या दोन महिलांसह तीन बांगलादेशी नागरिकांना बोरिवलीतील स्थानिक न्यायालयाने साध्या कारावासासह पाचशे रुपयांच्या दंडाची शिक्षा सुनावली आहे. शिक्षा भोगल्यानंतर त्यांना बांगलादेशात पाठविण्याचे आदेश न्यायालयाने कुरार पोलीसांना दिले.

मालाड परिसरात काही बांगलादेशी नागरिक वास्तव्यास असल्याची माहिती मिळाल्यानंतर कुरार पोलीसांनी जानेवारी महिन्यात मालाड येथील कुरागाव परिसरात एका व्यक्तीला अटक केली होती. त्याच्या चौकशीनंतर दोन महिलांना पोलीसांनी ताब्यात घेतले होते. चौकशीत ते बांगलादेशी नागरिक असल्याचे उघडकीस आले होते.

बांगलादेशातील उपासमारीसह बेरोजगारीला कंटाळून तिथेही भारतात पळून आले होते. तेव्हापासून ते मालाड परिसरात अन्धश्रुतिपणे वास्तव्यास होते. अटकेनंतर या तिघांविरुद्ध बोरिवलीतील स्थानिक न्यायालयात आरोपपत्र सादर करण्यात आले होते.

९८ लाखांचे हिरे घेऊन पलायन

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
सुमारे ९८ लाख रुपयांचे हिरे घेऊन पलक नवीनचंद्र मेहता या हिरे व्यापाऱ्याने पलायन केल्याची घटना वांद्रे परिसरात उघडकीस आली आहे. याप्रकरणी बीकेसी पोलीसांनी गुन्हाची नोंद करून पळून गेलेल्या आरोपीचा शोध सुरु केला आहे. यातील तक्रारदार कुटुंबियांसोबत विलेपार्ले येथे राहतात. त्यांची वांद्रेतील बीकेसी, भारत डायमंड बोर्डमध्ये एक खासगी कंपनी आहे. एप्रिल महिन्यात तक्रारदाराच्या परिचित हिरे व्यापाऱ्याने त्याची पलक महेशाशी ओळख करून दिली होती. एप्रिल महिन्यात त्यांच्याकडून पलकने क्रेडीटर ९८ लाखांचे हिरे विक्रीसाठी घेतले होते. मात्र पैसे न देता त्याने या हिऱ्यांची इतर व्यापाऱ्यांना परस्पर विक्री करून त्यांची फसवणूक केली होती.

वांद्रेत रस्ता ओलांडताना एकाचा मृत्यू

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
वांद्रे येथील पश्चिम दुतगती महामार्ग, कार्डिनल स्कूलसमोरील उत्तर वाहिनीवर मंगळवारी ३ जूनला रात्री रस्ता ओलांडताना एका अज्ञात व्यक्तीचा अपघात झाला. पोलीसांनी जखमी झालेल्या व्यक्तीला तातडीने जवळच्या भाभा रुग्णालयात दाखल केले. तिथे त्याला नसू त्यांनी मृत घोषित केले होते. मृत व्यक्ती ओळख पटली असून त्याची ओळख पटविण्याचे पोलीसांचे प्रयत्न सुरु आहेत. याप्रकरणी आरोपी वाहनचालकाविरुद्ध खेरावाडी पोलीसांनी गुन्हा दाखल केला आहे. अपघातानंतर तो पळून गेल्याने त्याच्या अटकेसाठी पोलीसांनी विशेष मोहीम हाती घेतली आहे. मृत व्यक्तीचा मृतदेह शवचिच्छेदनासाठी पाठविण्यात आला आहे.

आरे कॉलनीतील रस्त्याला पुन्हा तडे

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
आरेतील बीएमसी वर्कर्स कॉलनी परिसरात नव्याने बनवलेल्या काँक्रीट रस्त्यावर पुन्हा तडे गेल्याचे समोर आले आहे. विशेष म्हणजे, हा रस्ता अवघ्या वर्षभरापूर्वीच बांधण्यात आला होता. याच रस्त्यावर २०२५ च्या सुरवातीला काही भाग पुन्हा खोदून दुरुस्त केला गेला होता. आता पुन्हा तडे गेल्याने, कामाच्या दर्जावर मोठे प्रश्न उपस्थित झाले आहेत. या रस्त्यावर सध्या पुन्हा दुरुस्ती सुरू असून, प्रचंड वाहतूक कोंडी होत आहे. एवढेच नव्हे, तर दुरुस्तीवेळी उखडलेला मलबा थेट रस्त्यालगतच्या आरे जंगल परिसरात टाकण्यात आला आहे. हा भाग पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील मानला जातो. त्यामुळे असा मलबा टाकणे हे पर्यावरणविषयक नियमांचे सखळ उल्लंघन असल्याची टीका होत आहे. स्थानिक नागरिक आणि पर्यावरण कार्यकर्त्यांनी या कामाची चौकशी करून दोषींवर कारवाई करण्याची मागणी केली आहे.

शैक्षणिक दाखले, शपथपत्रासाठी स्टॅम्प पेपरची मागणी नियमबाह्य

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
शासकीय कार्यालयातील ई-सेवा केंद्रातून विविध शैक्षणिक दाखले तसेच न्यायालयातील प्रतिज्ञापत्रासाठी १०० व ५०० रुपयांच्या स्टॅम्प पेपरची करण्यात येणारी मागणी नियमबाह्य असल्याने यापुढे मागणी करण्यात येऊ नये, अशी तंबी महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी अधिकाऱ्यांना पत्र लिहून दिली. राज्यातील सर्वच विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी, उपविभागीय अधिकारी, तहसीलदार यांना हे पत्र जारी करण्यात आले आहे. बावनकुळे यांनी या पत्रात म्हटले आहे की, विद्यार्थी, पालक, पक्षकार तसेच शेतकऱ्यांच्या हितासाठी दोन महिन्यांपूर्वी जातपडताळणी

'हा निर्णय सामान्य माणसाच्या हिताचा आहे. २००४ पासून ही सवलत लागू आहे. वारंवार सरकारच्या वतीने याबाबत सांगण्यात येते. तरीही जिल्हा व तालुका प्रशासन याकडे दुर्लक्ष करणार असेल तर कारवाई केली जाईल. सर्वसामान्य जनतेला अकारण वेटीस धरणाऱ्यांना माफी नाही.'

चंद्रशेखर बावनकुळे, महसूल मंत्री, महाराष्ट्र
प्रमाणपत्र, उत्पन्नाचा दाखला, रहिवासी प्रमाणपत्र, नॉन क्रिमिलेयर सर्टिफिकेट, राष्ट्रीयत्व प्रमाणपत्र तसेच न्यायालयासमोर दाखल करायच्या सर्व प्रकारच्या प्रतिज्ञापत्रासाठी स्टॅम्प पेपर रद्द करण्यात आले आहेत. शासकीय कार्यालये प्राणपत्रांसाठी आणि न्यायालयात सादर होणाऱ्या शपथपत्रासाठी आता स्टॅम्प पेपरची आवश्यकता नाही.

बाबा सिद्धिकी हत्येतील आरोपी कॅनडात ताब्यात

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
राष्ट्रवादी काँग्रेसचे नेते बाबा सिद्धिकी यांच्या हत्या प्रकरणातील फार आरोपी शिक्षान अख्तर उर्फ जसवीर सिंह याला कॅनडातील सरे पोलीसांनी ताब्यात घेतले आहे. सूत्रांच्या माहितीनुसार शिक्षान अख्तरला कॅनडा पोलीसांनी ताब्यात घेतले आहे. बनावट पासपोर्टच्या आधारे शिक्षान कॅनडात गेला होता. मुंबई पोलीस शिक्षान अख्तरला ताब्यात घेण्याची तयारी करत आहेत. राष्ट्रवादी काँग्रेसचे नेते बाबा सिद्धिकी यांची हत्या १२ ऑक्टोबर २०२४ ला झाली होती. शिक्षान सिद्धिकी यांच्या कार्यालयाबाहेर रात्रीच्या वेळी बाबा सिद्धिकी यांच्यावर गोळीबार केला होता. लॉरेन्स बिश्नोई टोळीने बाबा सिद्धिकी यांच्या हत्येची

जबाबदारी स्वीकारली होती. अभिनेता सलमान खानचे निकटवर्तीय असल्याने त्यांच्यावर गोळीबार केल्याचा दावा बिश्नोई टोळीकडून करण्यात आला होता. शिक्षान अख्तर हा जालंधरच रहिवासी आहे. बाबा सिद्धिकींवर गोळीबार झाला तेव्हा तो घटनास्थळी होता. त्यानंतर तो भारत सोडून पळून गेल्याचे समोर आले आहे. यासाठी शिक्षान अख्तरने पाकिस्तानातील अंडरवर्ल्डमधील शहजाद भट्टीची मदत घेतल्याची माहिती आहे. भट्टी हा फारुक खोखर गँगचा सदस्य आहे. अख्तरने २०२५ च्या सुरुवातीला एक व्हिडीओ जारी केला होता. त्यामध्ये त्याने बाबा सिद्धिकी हत्या प्रकणात आणि भारतातील इतर गुन्हेगारी घटनांमध्ये सहभागी असल्याचे म्हटले होते.

बंदी असताना ड्रोनद्वारे अंधेरीत चित्रीकरण, गुन्हा दाखल

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
बंदी असतानाही ड्रोन कॅमेऱ्याद्वारे अंधेरीत चित्रीकरण करण्यात येत असल्याचे उघडकीस आले आहे. याप्रकरणी एमआयडीसी पोलीसांनी ड्रोन चालकाबाबत तिघांविरोधात गुन्हा दाखल केला आहे. 'ऑपरेशन सिंदूर' नंतर खबरदारी

म्हणून सर्वच शहरात भारतीय नागरिक सुरक्षा संहितेच्या कलम १६३ नुसार ड्रोन, एअरक्राफ्ट, पॅरंगलायडर आदी साधनांचा वापर करण्यास आले आहे. सिनोव्हेटीव्ह कंपनीत मोहम्मद सनी (२७) ड्रोन ऑपरेटर म्हणून काम करतो. त्याच्या कंपनीला एलीगंट

बिल्डर्स अँड डेव्हलपर्स कंपनीने चित्रीकरणाचे काम दिले होते. कंपनीचे अन्य कर्मचारी स्वप्नील देसाई (३२) सोनुकुमार गोंय (२६) घटनास्थळ दाखवण्यासाठी सिनोव्हेटीव्ह कंपनीत तेथे हजर होते. पोलीसांनी ड्रोन साहित्य जप्ते केले आहेत.

वारीच्या वाटेवर वीष नको, भक्तीचा प्रसादच द्या! मंत्री झिरवळांचा भेसळखोरांना इशारा

मुंबई, दि. ८ प्रतिनिधी
आषाढी वारी म्हणजे महाराष्ट्राच्या धार्मिक श्रद्धेचं सर्वोच्च प्रतीक – लाखो वारकरी पंढरपूरच्या दिशेने पायी निघतात, भक्तीचा जयघोष करतात. पण या भक्तीच्या प्रवासात वारकऱ्यांच्या ताटात 'भक्तीऐवजी भेसळ' पडू नये, यासाठी अन्न व औषध प्रशासन मंत्री नरहरी झिरवळ यांनी थेट मैदानात उतरून भेसळमुक्त अन्न मोहिमेला सुरुवात केली आहे. वारी हा केवळ भक्तिभावचा प्रवास नसून, जनजागृतीचा महोत्सवही आहे. “वारी ही भेसळीच्या विरोधात लढण्याचीही एक संधी आहे,” असे सांगत मंत्री झिरवळ यांनी यंदाच्या वारीत फूड सेफ्टी व्हॅन, भेसळ चाचणी मोहिमा आणि जनजागृती कीर्तने सुरू करण्याचा निर्णय घेतला आहे. “वारकऱ्यांच्या ताटात विष नको! सकस, भेसळमुक्त अन्नच पुरवा!” – झिरवळ

यांचा स्पष्ट इशारा वारी मार्गावर अन्न वाटप करणाऱ्या संस्था, सेवाभावी मंडळे, अन्नछत्रे यांना विशेष सूचना देण्यात आल्या आहेत. तेल, तूप, दूध यामध्ये भेसळ होणार नाही याची कसून तपासणी केली जाईल. यासाठी फूड सेफ्टी व्हॅन देखील प्रत्येक मुख्य वारी मार्गावर तैनात केली जाणार आहे. या वर्षी पहिल्यांदाच कीर्तन, प्रवचनांमधून अन्नभेसळविरोधातील जागृती केली जाणार आहे. कीर्तनकार, भजनी मंडळे यांना यामध्ये सहभागी होण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. “वारी फक्त भक्तीसाठी नाही, तर आरोग्यासाठीही असावी,” असा मंत्र झिरवळ यांनी दिला आहे. पत्रकार परिषदेत बोलताना झिरवळ यांनी खात्याच्या मर्यादाही मोकळेपणाने मांडल्या. “आमच्या खात्याला इतर खात्यांच्या तुलनेत कमी निधी मिळते. अनेक निर्णयांसाठी केंद्राच्या परवानगीची आवश्यकता असते, त्यामुळे

हालचाली मर्यादित होतात,” असे त्यांनी सांगितले. मंत्री झिरवळ म्हणाले, “वारीला येणारे भाविक हे बिश्नूभक्तीने प्रेरित होतात. त्यांचं आरोग्य बिघडू नये, म्हणून अन्न पुरवठ्यासाठी विशेष काळजी घ्यावी. भाविकांच्या ताटात केवळ अन्न नाही, तर आपल्या निष्ठेचा प्रसादही असतो. त्यामुळे भेसळीला आता शून्य सहनशीलता देवणार आहोत.” वारीच्या निमित्ताने मंत्री झिरवळ यांचा ‘भेसळमुक्त अन्न’ मोहिमेसाठी घेतलेला पुढाकार केवळ प्रशासकीय नव्हे, तर एक सामाजिक आणि भावनिक बांधिलक्यांचे प्रतीक आहे. आता भाविकांची अपेक्षा फक्त विठ्ठलाच्या दर्शनाचीच नाही, तर स्वच्छ, सुरक्षित आणि श्रद्धायुक्त अन्नाचीही आहे. वारी मार्गावर भेसळ कमी निधी मिळते. अनेक निर्णयांसाठी केंद्राच्या परवानगीची आवश्यकता असते, त्यामुळे

महाराष्ट्र

वि विध देशांमध्ये त्यांच्या आगळ्या वेगळ्या संस्कृती आणि प्रथा असतात. इंडोनेशियात या देशात फक्त दोन टक्के हिंदू असूनही तिथे रामभक्त आहेत आणि रामायणही सादर केले जाते. इथे दिवाळीही उत्साहात साजरी केली जाते.

इंडोनेशिया हा जगातील तिसरा सर्वाधिक मुस्लिम लोकसंख्या असलेला देश आहे; परंतु असं असूनही, इथे हिंदू धर्माचं पालन केले जाते. सुमारे ८९ टक्के मुस्लिम लोकसंख्या असलेल्या या देशात रामायण नृत्यनाट्य सादर केले जाते. आजही इथे हजारो मंदिरं अस्तित्वात आहेत. इथे दररोज रामलीला कार्यक्रम आयोजित केला जातो. इंडोनेशियामध्ये रामलीलेकडे सांस्कृतिक वारसा म्हणून पाहिले जाते. इंडोनेशियातील बाली बेटावर रामलीला कार्यक्रम इतक्या थाटामाटात साजरा केला जातो, की रस्त्यांवर होणारा उत्सव पाहण्यासारखा असतो. इथले मुस्लिम कलाकार राम, सीता आणि हनुमानाच्या पात्रांना जिवंत करतात.

*** रामायण पाहण्यासाठी देश-विदेशातील पर्यटक**
दिवाळीच्या काळात इथला थाटामाट पाहण्यासारखा असतो. इंडोनेशियन जावा बेटावरील प्रम्बानन हिंदू मंदिर परिसर रामायणाच्या चित्रणासाठी प्रसिद्ध आहे. रामायण पाहण्यासाठी केवळ भारतीय किंवा स्थानिक लोकच नाही, तर जगभरातील पर्यटक इथे येतात. रामायण वाल्मिकी ऋषींनी रचले असले तरी रामायणाच्या ३०० हून अधिक आवृत्त्या आहेत.

‘सिल्व्हर अँट’

तुरुकुरु चालणारी मुंगी तुम्ही पाहिली असेल. या मुंग्यांचा रंग प्रचंड असतो. शास्त्रज्ञांनी जगातल्या सर्वात जलद चालणाऱ्या मुंगीचा शोध लावला आहे. ही मुंगी सहारा वाळवंटात सापडली आहे. ट्युनिशियाच्या दक्षिण भागात या मुंग्या सापडल्या आहेत. या मुंग्यांना ‘सिल्व्हर अँट’ असं नाव देण्यात आले आहे. या मुंग्या अवघ्या एका सेकंदात बरंच मोठं अंतर कापतात. शरीराच्या आकारापेक्षा १०८ पट अंतर अवघ्या एका सेकंदात कापण त्यांना शक्य होतं. या मुंग्या इथल्या रणरणातल्या उन्हातही अगदी सहज जिवंत रहातात. त्यांच्या

शरीरावरच्या केसांमुळे सूर्याची किरणें परितर्कित होतात. यामुळे या मुंग्यांना उन्हाच्या झळा लागत नाहीत. या मुंग्या चंदेरी रंगाच्या आहेत. म्हणूनच त्यांना सिल्व्हर अँट असं म्हटलं जातं. या मुंग्या ८५५ मीटर प्रतिसेकंद या वेगाने धावू शकतात. जर्मनीतल्या उल्म विद्यापीठातल्या शास्त्रज्ञांनी या मुंग्यांवर संशोधन केले आहे. या मुंग्या अन्नाच्या शोधासाठी दुपारच्या ठळठळीत उन्हात बाहेर पडतात. या मुंग्यांना सहा पाय असतात. वारा वाहत असताना ‘सिल्व्हर अँट’ अधिक वेगाने धावतात. तर अशा या ‘सिल्व्हर अँट’ जगातलं एक आश्चर्यच आहे.

सांख्यिकी

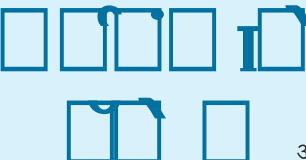
* रामकीन शहरात होणाऱ्या रामायणाच्या सादरीकरणाला राम कीन म्हणतात. रामकीन हे एक प्रकारचं नृत्यनाट्य आहे. ते पूर्णपणे रामायणावर आधारित आहे. रामायणातील पात्रांची नावं थोडी बदलली आहेत. रामायण नृत्यनाट्य १९७१ मध्ये सुरू झाले आणि ही परंपरा आजही सुरूच आहे. जगातील सर्वात जास्त काळ चालणारं नृत्यनाट्य म्हणून त्याचं नाव ‘मिनीज बुक ऑफ वर्ल्ड रेकॉर्ड्स’ मध्ये नोंदवलं गेलं आहे. बाली, पश्चिम पापुआ, सुलावेसी आणि सुमात्रा या ठिकाणी दिवाळी मोठ्या थाटामाटात साजरी केली जाते. त्याचप्रमाणे इंडोनेशियामध्ये ब्रह्मा, विष्णू आणि महेश यांची मंदिरंही आहेत. इथल्या प्रत्येक

मध्य प्रदेशातील

सिवनी जिल्ह्यात सर्पदंड घोटाळा समोर आला आहे. या घोट्याबब्यात प्रशासकीय व्यवस्थेतील निष्काळजीपणा आणि भ्रष्टाचार उघडकीस आला आहे. या घोटाळ्यात ४७ मृत व्यक्तींच्या नावावर वारंवार सर्पदंड झाल्याचे दाखवून पैसे काढण्यात आले आहेत.

फक्त एका जिल्ह्यातूनच सर्पदंड पीडितांना ११ कोटी रुपयांची कागदी भरपाई देण्यात आली आहे. सिवनी येथील एका व्यक्तीला ३८ वेळा सापाने दंड केला आणि प्रत्येक वेळी त्याच्या नावावर ४-४ लाख रुपये काढले गेले. मध्य प्रदेशात सापांची मोजणी करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत. मृत व्यक्तींच्या नावावर मृत्यू प्रमाणपत्र, पोलिस पडताळणी आणि शवविच्छेदन अहवालांशिवायच बिल पास केले गेले.

मध्य प्रदेश सरकार सापाच्या दंशामुळे मृत्यू झाल्यास ४ लाख रुपयांची मदत देते. रमेश नावाच्या व्यक्तीला ३० वेळा वेगवेगळ्या घटनांमध्ये मृत घोषित केले गेले, तेही प्रत्येक वेळी सापाच्या दंशामुळे. असे

परिसरात एक हिंदू मंदिर आहे. इंडोनेशियातील मंदिरं दक्षिण भारतातील मंदिरांप्रमाणेच बांधली जातात. इथे सुमारे दीड हजार मंदिरं असल्याचं सांगितलं जातं. इथे राम आणि सीता दगडी कोरीवकामात किंवा रामायणाच्या अभिनयात असे सर्वत्र आढळतात.

करून भ्रष्ट अधिकार्यांनी १ कोटी २० लाख रुपयांचा गैरव्यवहार केला. इतकेच नाही तर रामकुमार नावाच्या व्यक्तीला सरकारी कामदपत्र दाखवून १९ वेळा मृत दाखवले गेले. हा घोटाळा २०१९ पासून सुरू झाला आणि २०२२ पर्यंत चालला. कमलनाथ सरकारमध्ये सुरू झालेला भ्रष्टाचाराचा सिलसिला शिवराज सरकारपर्यंत चालला.

* प्रांताधिकारी दोषी

या घोटाळ्यात तत्कालीन प्रांताधिकारी अमित सिंह आणि पाच तहसीलदारांची भूमिका संशयास्पद आढळली आहे. तपासादरम्यान या अधिकार्यांच्या आयडी आणि अधिकार्यांचा

गैरवापर करून खोटे कागदपत्र तयार केले गेले आणि त्याच आधारावर पैसे पास केले गेल्याचे आढळून आले. आतापर्यंत या संपूर्ण प्रकरणात फक्त सहायक सचिवाला अटक झाली आहे, तर इतर आरोपींवर अद्याप कोणतीही कारवाई झालेली नाही.

नायजेरियामध्ये ‘इबो ओरा’ नावाचं शहर आहे. या शहराला

जुब्बा मुलांची राजधानी असं म्हटलं जातं. कारण जगातली सर्वाधिक जुळी मुलं इथेच जन्माला येतात. म्हणूनच इथे जुब्बाच्या उत्सवाचं आयोजन केलं जातं. या उत्सवात जगभरातली जुळी भावंडं सहभागी होतात. लहान बाळांपासून १०० वर्षांच्या आजीआजोबांपर्यंत विविध वयोगटातली भावंडं इथे पहायला मिळतात. एका अहवालानुसार अमेरिकेत प्रत्येकी हजार मुलांमध्ये ३३ जुब्बा मुलांचा जन्म होतो. मात्र इबो ओरामध्ये जन्म घेणाऱ्या एक हजार मुलांमधली ५० मुलं जुळी असतात. इबो ओरामध्ये जुब्बा मुलांच्या जन्माचं प्रमाण एवढं अधिक का आहे, याबाबत संशोधन सुरू असून याबाबत फारशी माहिती हाती आलेली नाही. इथल्या महिलांच्या आहारविहाराच्या सवयींमुळे जुब्बा मुलांचा जन्म होत असल्याचं स्थानिकांचं म्हणणं आहे. मात्र शास्त्रज्ञांनी याबाबत शंका उपस्थित केली आहे. त्यामुळे या भागात एवढ्या मोठ्या प्रमाणावर जुळी मुलं का जन्म घेतात, हे एक गूढच आहे.

आपला देश विविधतेने नटलेला आहे. सर्व धर्म, पंथाळचे लोक इथे राहतात. त्यामुळे विविध प्रथा परंपरा आपल्याला पाहायला मिळतात. राजस्थानमध्येही अशा अनेक परंपरा आहेत. या परंपरांमुळे राजस्थानला ‘रंगीला राजस्थान’ म्हणून ओळखलं जातं. कारण इथल्या प्रत्येक प्रदेशाचे स्वतःचे वेगळे रीतिरिवाज आहेत. एकीकडे पाय दाबून स्वागत करणं हा राजस्थानच्या संस्कृतीचा एक भाग आहे, तर दुसरीकडे हाताचं चुंबन घेऊन आदर दाखवण्याची प्रथा आहे.

राजस्थानमधील पाली जिल्ह्यातील संदेराव गावात रबारी समुदायाचे लोक राहतात. त्यांची एक अनोखी परंपरा आहे. त्यात मोठ्यांपासून ते लहान मुलांपर्यंत सर्वजण आदर दाखवण्यासाठी हाताचं चुंबन घेतात. परदेशात हे सर्वसामान्य आहे. पण आपल्याकडे अजून ही प्रथा रुजली नाही. राजस्थानमध्ये एकीकडे महिला त्यांच्या वडिलधाऱ्यांसमोर येताना चेहरा झाकतात, तर दुसरीकडे पाली येथील रबारी समुदायाचे लोक स्वागत करण्यासाठी एकमेकांच्या हातांचं

चुंबन घेतात. पुरुष आणि स्त्रिया दोघांचाही यात समावेश असतो.

* विदेशी संदर्भ

मध्ययुगीन युरोपमध्ये हाताचं चुंबन घेणं हे सौजन्य आणि आदराचं लक्षण होतं. हे विशेषतः उच्चवर्गीय आणि राजघराण्यांमध्ये प्रचलित होतं. पुरुष अनेकदा विशेषतः उच्च वर्गातील स्त्रियांच्या हाताचं चुंबन घेऊन आदर किंवा निष्ठा दाखवत असत. ही प्रथा प्रेमसंबंध, भक्ती किंवा सामाजिक प्रतिष्ठेतील फरक दर्शवणारी होती. ही पद्धत पोलंड, फ्रान्स, इटली आणि रशियासारख्या देशांमध्ये विशेष लोकप्रिय होती

* भारतात हाताचं चुंबन घेण्याची प्रथा

भारतात हाताचं चुंबन घेण्याची प्रथा काही प्रमाणात युरोपीयन संस्कृतीच्या प्रभावामुळे पाळली जाते. ही प्रथा भारतीय संस्कृतीत तितक्या खोलवर रुजली नाही. भारतीय संस्कृतीत, आदर दर्शविण्यासाठी नमस्कार करणं, पायांना स्पर्श करणं किंवा डोकं टेकवणं या प्रथा अधिक प्रचलित आहेत. काही समुदायांमध्ये विशेषतः शहरी आणि पाश्चात्य प्रभाव असलेल्या भागात हाताचं चुंबन घेणं हे प्रेम किंवा सौजन्याचं लक्षण मानलं जातं. एखाद्याला ही पद्धत स्वीकारायची असेल, तर त्याने दुसऱ्या व्यक्तीची संमती आणि सांस्कृतिक संवेदनशीलता लक्षात घेतली पाहिजे.

कॅलिडोस्कोप

पुणर्वे

असं म्हणतात की पहिलं प्रेम कधीच विसरत नाही. कितीही काळ गेला, तरी पहिलं प्रेम नेहमीच लक्षात राहतं. बिहारमधील पूर्णियामध्येही असंच एक उदाहरण पाहायला मिळालं. अनेक वर्षांपूर्वी गर्लफ्रेंड आणि बॉयफ्रेंडमध्ये संवाद सुरू झाला. त्यांच्या कुटुंबीयांना हे मान्य नव्हतं. म्हणूनच त्यांची लग्न वेगवेगळ्या व्यक्तींशी लावून देण्यात आली. बराच काळ लोटला. दोघांना मुलंही झाली. दोघेही आपापल्या कुटुंबात आनंदी होते; पण एका भेटीने सगळं बदललं. एका ६० वर्षीय वकिलाला अचानक त्याची पूर्वश्रीमीची प्रेयसी दिसली, तेव्हा त्याला विश्वासच बसला नाही. व्यवसायाने डॉक्टर असलेली प्रेयसीही तिच्या माजी प्रियकराला पाहून भावूक झाली. दोघेही बोलू लागले. डॉक्टर मैत्रीणीच्या पतीला हे कळलं. तो या नात्याला विरोध करू लागला.

एके दिवशी त्याची पत्नी तिच्या माजी प्रियकरासह पळून गेली होती. तथापि, ही एक हायप्रोफाइल केस असल्याने, पोलिस सक्रिय झाले आणि पुन्हा एकदा दोघे एकमेकांपासून वेगळे झाले. आता ही प्रेमकहाणी परिसरात चर्चेचा विषय बनली आहे.

मुले मोठी, तरी..

ते दोघे पळून गेल्यावर महिला डॉक्टरच्या पतीने वकिलाविरुद्ध पोलिसात तक्रार दाखल केली. त्या महिला डॉक्टरचा नवराही डॉक्टर आहे. त्याला दोन मुलं आणि एक मुलगी आहे. दोन्ही मुलं एमबीबीएसचं शिक्षण घेत आहेत, तर मुलगी स्पर्धा परीक्षांची तयारी करत आहे.

* साठ वर्षांनी पुन्हा प्रेमात

महिला डॉक्टर आणि वकील तरुणपणी एकमेकांच्या प्रेमात होते. त्या वेळी दोघेही दिल्लीत एकत्र शिकत होते. कुटुंबियांना त्यांच्या प्रेमाबद्दल कळलं तेव्हा त्यांनी या नात्याला नकार दिला. दोघांच्याही कुटुंबीयांनी त्यांचे लग्न वेगवेगळ्या ठिकाणी केले. महिला डॉक्टरला एक डॉक्टर नवरा मिळाला. वकिलालाही त्याचा जीवनसाथी सापडला. दोन्ही कुटुंब आनंदाने राहत होती. दरम्यान, एका दिवशी महिला डॉक्टरला अचानक तिचा प्रियकर भेटला. या भेटीत तरुणपणीचे दिवस आठवलं आणि दोघांमधील प्रेम पुन्हा फुलू लागलं. महिला डॉक्टरच्या पतीला हे कळलं तेव्हा त्याने विरोध केला. परंतु वकील त्या महिला डॉक्टरला गुप्तपणे भेटत राहिला. गेल्या आठवड्यात पती क्लिनिकमध्ये जाताच महिला डॉक्टर तिच्या प्रियकरासह पळून गेली. २४ तासांच्या आत सहरसा येथे दोघांनाही शोधून काढण्यात आलं.

* डॉक्टर महिलेने ओलांडल्या मर्यादा

क्लिनिक सोडून घरी पोहोचलेल्या डॉक्टरने पत्नीच्या प्रियकरावर गुन्हा दाखल केला. हे प्रकरण खूप गाजलं. पोलिसांनी दोघांच्याही मोबाईलवर पाळत ठेवली. महिला डॉक्टरच्या पतीने पोलिसांना सांगितलं, त्याने पत्नीच्या प्रियकराला घरी येण्यापासून अनेक वेळा रोखलं होतं. परंतु ती क्लिनिकमधून बाहेर पडताच तो घरी पोहोचत असे. या मुद्द्यावरून त्याने त्याच्या पत्नीशी अनेक वेळा भांडण केलं. त्याच्या पत्नीशी झालेल्या भांडणाच्या वेळी मुलं मध्यस्थी करत. या वेळी मात्र पत्नीने सर्व मर्यादा ओलांडल्या आणि प्रियकरासोबत पळून गेली. मात्र पोलिसांनी दोघांनाही ताब्यात घेतलं आहे.

* तुरुंगात झूज पुरवण्यासाठी मांजरींचा वापर केला जातो. मध्य अमेरिकेतून हे धक्कादायक प्रकरण समोर आले आहे. मध्य अमेरिकेतील कोस्टा रिका येथील तुरुंगात झूजची तस्करी करण्यासाठी मांजरींचा वापर केला जात आहे. तुरुंग प्रशासनाने एका मांजराला झूजचे पॅकेट बांधलेले असताना पकडले. ही घटना पाहिल्यानंतर तुरुंगातील कैद्यांनी खेळलेला

नवाला या पृथ्वीवरील सर्वात स्वार्थी प्राणी म्हटले, तर त्यात काहीही चुकीचे नाही. कारण

पुणर्वे

तो स्वतःच्या फायद्यासाठी कोणाचाही चुकीच्या गोष्टीचा वापर करू शकतो. कधीकधी माणूस स्वार्थात इतका आंधळा होतो, की तो प्राण्यांचा चुकीच्या पद्धतीने वापर करण्यासही मागेपुढे पाहत नाही. यासंदर्भातील एक घटना उघडकीस आली आहे.

खेळ आहे, असे वाटले; परंतु सत्य उघड झाले तेव्हा सर्वानाच धक्का बसला.

* चौकशी सुरू

मांजराला असे पाहिल्यानंतर लोकांनी चौकशी सुरू केली. हे एखाद्या संघटित तस्करी टोळीचे काम आहे का, यात तुरुंगातील कैदी आणि बाहेरील नेटवर्क गुंतलेले आहे का, याचा शोध पोलिस घेत आहेत. याशिवाय, या पॅंजी नेटवर्कमध्ये प्राण्यांचा वापर झूज तस्करीसाठी करण्यात एखादा कैदी सामील आहे का, हेही शोधण्याचा पोलिस प्रयत्न करत आहेत.

